Revistă de analiză şi informaţie culturală

www.globalartfusion.com • www.pcichirdan.go.ro • cichirdan@yahoo.com

CULTURA Vâlceană

ISSN 1844 - 2358
ISSN-L 1844 - 2358

Anul VI • Nr. 85 • aprilie 2013 • editat de INTOL PRESS - ECOSTAR 21 • www.culturaarsmundi.ro

„ÎN VREMEA ACEEA...” DE PREOT ION POPESCU RUNCU

Petre CICHIRDAN

<<Părintele Ion Popescu-Runcu s-a născut pe data de 25 decembrie 1901 pe Valea Runcului din nordul Damboviţei. (…) până în anul 1922 urmează cursurile Seminarului Nifon Mitropolitul din Bucureşti, unde a avut profesor de muzică vocală pe compozitorul Ionel Gr. Brătianu, iar la muzică bisericească pe profesorul Ion Popescu-Pasărea (1871-1943).

În anul 1924, ajunge în Bulgaria, la Parohia română Sfânta Treime din Sofia, unde în martie acelaşi an pune bazele unui cor bărbătesc. Între anii 1927-1929 a funcţionat ca dirijor al corului şi cântareţ la aceeaşi biserică.

Urmează cursurile Facultăţii de Teologie din Sofia, obţinând titlul de licenţiat în anul 1931. În anul 1929 este hirotonit diacon, iar în anul 1933, preot. Începând din acest an a predat religia la Gimnaziul român din Sofia.

În aprilie 1940 revine în ţară, dar nu rămâne aici decât până în luna octombrie acelaşi an, când se reîntoarce în Bulgaria pe un "post special de conducător cultural-misionar", pe lângă Biserica Română din Sofia.

Ca slujitor şi superior al bisericii române din Sofia, timp de 25 de ani, (…) s-a ocupat în mod constant de muzica populară din cele doua ţări, culegând folclor, organizând concerte şi scriind numeroase articole şi studii de specialitate.

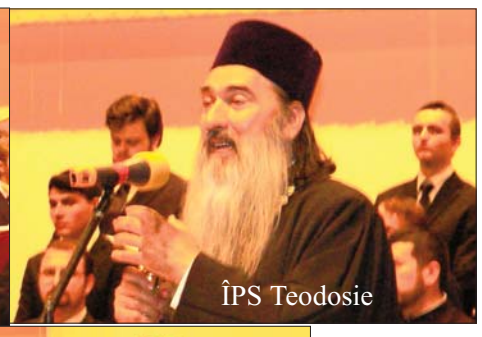

ÎPS Teodosie

Monahia Eufrasia

După întoarcerea în ţară a îndeplinit funcţia de dirijor al coralei preoţilor din capitală, înfiinţată din porunca şi sub dire-cta supraveghere a vrednicului de pomenire Patriarhul Justinian Marina.

Dintre lucrările sale amintim: "În vremea aceea.." - frescă muzicală, în două părţi, pentru cor şi orgă-pian (1960). "Cântările liturgice în stil psaltic pentru cor mixt, cor bărbătesc pe patru voci, pentru trei şi două voci egale." (Lucrare tiparită la Bucureşti în anul 1956 şi prefaţată de preotul Ion D. Petrescu-Visarion. "Dintru adancul inimii" - cu solo tenor si bas. "Slavă-ntru cei de sus". "Dumnezeul mântuirii mele" - cu solo tenor şi bas. "Balada vremilor străbune" - cântată pentru cor bărbătesc, solişti şi acompaniament de pian (în două părţi). "Hristos a înviat" - prelucrare a monodiei în glasul doi. "Această casă Tatăl a zidit", "Imn patriarhal".

(…) Părintele Ion Popescu-Runcu preotul-artist a abordat aproape toate genurile de muzică (oratoriu, fresca muzicală, cântări liturgice, concerte, colinde, cântecul satiric, cântecul popular) fie a cappella, fie cu pian sau orga, fie cu acompaniament complet sau redus (…)>>

(Marian Colţan, www.crestinortodox.ro).

*

Concertul din 13 04 13 de la Filarmonica vâlceană a fost organizat de Arhiepiscopia Râmnicului, Arhiepiscopia Tomisului şi Secţia de Artă sacră a Universităţii „Ovidius” din Constanţa, de faţă fiind, şi Arhiepiscopul Râmnicului, ÎPS Gherasim, Arhiepiscopul Tomisului, ÎPS Teodosie (care la final a ţinut o magistrală cuvântare despre lucrarea interpretată, compozitor, dar şi prezentând interpreţii, dovedind cunoştinţe excepţionale despre arta muzicii) şi PS Emilian Lovişteanu-vicar la Arhiepiscopia Râmnicului. Concertul a constat în interpretarea Oratoriului cu solişti, cor şi pian, „În vremea aceea...” de Preot Ion Popescu Runcu, de către coralele „Armonia” şi „Cuvânt Bun” ale Arhiepiscopiei Tomisului, dirijor Iulian Dumitru-preot Arhidiacon asist. universitar; la pian, Daniel Sărăcescu-profesor universitar-Constanţa.

Acordurile sigure ale pianului încep oratoriul, unul la antipod cu Oratoriul de Crăciun al lui Paul Constantinescu-închinat Naşterii Domnului, acesta fiind o frescă muzicală a supliciului urmat de moarte a Domnului nostru Iisus Hristos...Tenorul intră primul şi strigă că Iisus a fost chemat la judecată. Continuă baritonul-Pilat care a avut rezrervat, de istorie, ingrata soartă de a-l condamna şi executa pe Hristos la moarte...prin vocea poporului evreu. Lucrarea, din start: „Răstigniţi-L”, se înscrie pe linia operelor concertante camerale de tip cantată, care iese din tiparul lucrărilor religioase tonal şi se alătură celor care guvernează marea muzică laică, cultă. Elementul specific românesc popular se aude în „Plângerea Fecioarei”, partea a şapte-a (nouă părţi în total) în care incantaţia tangenţială cu doina reverberează cu pu-tere în inima auditoriului...Cum spuneam, chiar din partea întâi observăm că avem de-a face cu un oratoriu cu solişti vocali, cor şi instrument acompaniator. Echivalentul acestui oratoriu, în muzica cu dominantă catolică, este recviemul. Al doilea bariton şi al doilea tenor reuşesc un dialog cu corul (minunatul cor bărbătesc-angelic de-a dreptul, cu reuşite armonice de excepţie-componenta de forţă calitativă tonală a acestui oratoriu) de mare elevaţie artistică şi în care sunt arătaţi „cei trei martori mincinoşi”. Iisus este numit fiul lui Dumnezeu...”L-au aflat...” strigă tenorul, şi pe rând, baritonul, „L-au aflat...răspunde corul”...”Este Fiul lui Dumnezeu” mărturiseşte baritonul! Noi, melomanii, am auzit tonalităţi mai de grabă vecine cu cele enesciene, de tip „Oedip” decât cele ca ale Oratoriului de Crăciun, mai aproape de incantaţiile antichităţii, decât ale muzicii gregoriene. Prestaţia sextetului de solişti şi corului (antic) unui Israel descumpănit (deviat de bemoli şi diezi) ne trimete din start în acest regn de muzică elevată... împodobită cu coloane şi capiteluri înflorate şi vitralii strălucitoare. Şi iată partea „Plângerea Apostolilor” cu un tenor aproape nemaiântâlnit, cum avea să-l prezinte şi ÎPS Teodosie, la sfârşitul concertului, în care auzim toate mi-nunile sonore ale cerurilor şi pământului, cu cor şi un bariton...Plânge tenorul: „Unde este Păstorul nostru ?” „Unde este...?” întreabă corul, şi spune baritonul: „Îl judecă acum, îl judecă spre moarte!...” Sfâşietor plânge tenorul: „Unde este Soarele nostru?!” Avem de-a face aici cu un maxim de lux al operei cu solişti şi cor... „Astăzi pe Domnul Judecă Făptura” este următoarea parte: tenor-tenor-cor (acum mai dominant!), tensiunea trăirii creşte, poporul (corul) strigă: „Răstigneşte-L, răstigneşte-L!”; dar mânia Stăpânului nu se arată! corală de excepţie, de aur! totul este ca o rugă către Dumnezeu, aşteptat să înfăptuiască minunea, să facă ceva! Iisus răspunde contrariat: „Pe leproşii voştri, au, nu i-a vindecat?” Urmează „Pruncii Sionului” în care corul face introducerea: „Pruncii Sionului suspină, şi milă cer” şi apoi dezvoltarea o fac cele trei soprane, „Mariile” sau „mironosiţele”. „Ecce Homo”-Iată omul, a cincea parte, susţinută de bariton - Pilat, tenor-Apostol, şi cor: „Iisus batjocorit de propriul popor”! gândim noi: ce lume e asta? „Pe drumul Golgotei”, ne apropiem de starea-tensiunea maximă, Pilat-bariton şi cor (corul înseamnă totul - este reuşita acestei opere - un cor minune în care auzim toate formele de voce ca la unison (o voce unică, deşi sunt mai multe)-armonie perfectă; nu se simte dramatismul - suferinţa osânditului-doar puterea sa de a-şi duce sentinţa la capăt! de a nu îngenunchea, de a nu anula hotărârea Tatălui!...drumul spre nemurirea sa, adunând în sine întreaga suferinţă a Pământului...Strigă tenorul: „Părinte, Părinte, Părinte, Iartă lor, că nu ştiu ce fac!”. În „Plângerea Fecioarei” se produce, iarăşi, un moment de absolut!...Ea, Fecioara, la început solo-alto, apoi împreună cu corul, şi mai apoi soprană (mamă-fecioară) dau trăire unei partituri fără seamăn. Repetăm: întreaga lume se află în această corală, ambii-solist şi cor, se acompaniază reciproc şi tot la fel intră în recitativ! „Nu plânge Maică”-parte a opta-cvartet solist cu soprană, „Nu plânge Maică, iată, voi învia! şi urmează un maxim din nou al oratoriului, care s-ar auzi minunat şi în Basilica Sfântul Petru din Roma! „Astăzi S-a spânzurat pe lemn”-un nonet cu cor, ultima parte, în care auditoriul trăieşte clipe de transă; de evlavie spirituală!

Mulţumim Domnului că am trăit să auzim şi să vedem aşa ceva. Cei care am fost la Filarmonică am avut de câştigat pe tărâm cultural-spiritual-muzical-şi sufletesc.

La cântul „Plângerea Fecioarei” s-a întâmplat un lucru reprobabil...Cineva a pus microfonul la gura solistei, schimbând astfel sensul întregii sonorităţi... Noroc cu DVD-ul cumpărat la ieşire, cu înregistrarea oratoriului interpretat la Sala Radio, căci am putut asculta corect această parte...cu aceiaşi interpreţi! Ce gafă inutilă! a microfonului liberal (galben)! noroc cu pianul şi corul care a punctat foarte frumos!...Ce gest!... în sfârşit, dirijorul scoate acest microfon de pe scenă!... Opera concert nu se cântă cu microfoane la solişti!

Urcându-se pe scenă, Arhiepiscopul Teodosie a spus: „Este cea mai frumoasă lucrare scrisă vreodată!” „Jertfirea lui Iisus nu seamănă cu nici o altă jertfire” „Este anastezia trupului nostru încât nici o boală nu ne doare...datorită lui Iisus! Astăzi am văzut prin muzică cât de batjocorit a fost Domnul Nostru Iisus Hristos! S-au unit aici cele douăsprezece evanghelii care pregătesc Învierea! Această lucrare le întrece pe toate! Numai un preot putea să scrie aşa ceva! În comparaţie cu Oratoriul de Crăciun acesta este Oratoriul Paştelui, cea mai mare sărbătoare pe care s-a întemeiat Biserica! Acum zece ani am găsit cartea cu acest oratoriu-foile erau netăiate-cuvintele m-au impresionat... Rugăciunea este aripa care te înalţă, dar Rugăciunea prin muzică te duce la tronul lui Dumnezeu” (...) „În 1974 a primit vestea că nu mai are voie să dirijeze!...A plecat seara acasă. Şi-a sunat prietenii! Vaţa mi-a fost ...Muzica! Rostul meu, până aici a fost, Doamne, pentru asta m-am născut”! a adăugat ÎPS Teodosie, despre compozitor.

Înaltul Ierarh şi-a făcut datoria de onoare, înaltă onoare, şi a prezentat interpreţii: monahia Eufrasia, dr. în teologie-Maica Domnului; Alexandru Chiriac, tenor cu ample posibilităţi (ne aminteşte de Cornel Stavru)-Domnul Iisus Hristos; Părintele Bartolomeu-adus acasă de la Budapesta-„cel mai bun bariton din România”-a interpretat rolul lui Pilat din Pont; tot el a încheiat spectacolul cu lucrarea lui Nicolae Lungu „La Cozia pe Olt”...”La Cozia, pe Olt, stă de veghe ctitorul Voievod...”! Au mai interpretat: Arhidiacon Claudiu Banu, Marin Marcel, Arhid. Mihai Urzicana, Bostan Marian, Doru Pantazi, Arhid. Adrian Clinciu, Sandu Lucian, Boancheş Cristian...

Înaltul Prelat ne-a mai spus că în anul 2012, Corala bărbătească „Armonia” dirijată de Iulian Dumitru, a participat la cea de-a 7-a ediţie a Olimpiadei Corale Mondiale desfăşurată la Cincinnati, Ohio, în Statele Unite ale Americii, câştigând aur la secţiunile Folclor şi Muzica religiilor. Din nou bravo!

Itinerar cultural

OPT STEAGURI LA FÂNTÂNA REVOLUȚIEI DE LA 1848

Decât opt steaguri la fel, mai bine o colecție 1848-2000 cu inscripții pe stâlpi.

EXPOZIȚIE DE PICTURĂ A ARTIȘTILOR DIN JUDEȚUL OLT

În sala Artex a UAP Vâlcea, luna aprilie, s-a desfăşurat expoziția de pictură „Inserții cromatice 2013” organizată de Consiliul Județean Olt-Centrul Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii

Tradiționale şi Tabăra de creație „Nicolae Truță”...Foarte mulți artişti plastici cu lucrări din ultimii trei ani, dovedind că arta plastică din județul vecin este mai vie ca oricând. Domină peisajul din Deltă şi din zona de nord a județului Vâlcea, apoi natura statică de atelier, şi găsim în această expoziție şi câteva încercări reuşite de portret. Ne bucură că expoziția relevă puternica preocupare pentru redarea realității-tehnică care a mers în paralel cu cea a curentelor moderniste, în interbelic, preocupare-tehnică pe care am observat-o şi la pictorii basarabeni care de câțiva ani domină piața de desen şi culoare în spațiul oltean...Putem spune că este la moda zilei, în Europa de est, revigorarea impresionismului! Există şi tratamente speciale, în câteva tablouri, unde se încearcă un abstract în afara fovismului sau gestualismului, un abstract construit care nu înlătură desenul, şi foloseşte simbolul. Portretul, proba de foc a pictorului de astăzi, este reprezentat, cum spuneam, în câteva tablouri. Toți artiştii merită aprecierile noastre, mai ales pentru sinceritatea demersului plastic-nimeni

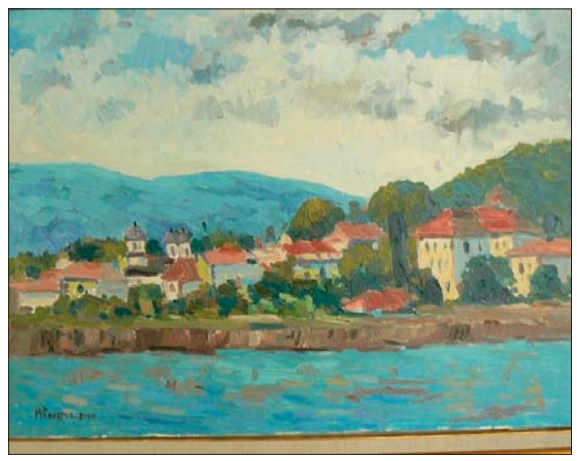

CE CĂRȚI DOMNULE, CE CĂRȚI!

Eveniment remarcabil la Biblioteca Județeană, desfăşurat la ultimul etaj; Editura „Tipo Moldova” din Iaşi, în prezența directorului ei, Aurel Ştefanache, şi-a prezentat cele mai noi apariții editoriale, le numim adevărate bijuterii tipografice! Volume ample, care exclud cărțile de tarabă. Iată câteva titluri: „Antologie de poezie română”, vol.I; „Enciclopedia României”, vol.I (oricum mai mică decât „Enciclopedia Jud. Vâlcea” vol.I); „Bibliografia veche românească” 1508-1830, Tomul I, 1508-1716” ...

La întrunirea de la Bibliotecă şi-au prezentat cărțile, spre satisfacția întregii asistențe, cei doi poeți de calibru, vâlceni, Felix Sima şi Ilie Gorjan (ordinea intrării în USR); ambele de „poezie copntemporană” şi în categoria „opera omnia”, şi apărute în Editura „Tipo Moldova”. Amândoi scriitorii au mulțumit editorului, şi lui Ioan Barbu, care a „complotat” la apariția acestor ediții. Amândoi au recitat din creația proprie. Personal, ne-am bucurat că A. Ştefanache a adus la Râmnicu Vâlcea un stoc cu volumul III, „Leca Morariu, Opere, Jurnalul vâlcean 1944-1948”, pe care noi l-am lansat, cu un singur exemplar în față, în luna septembrie 2012, la Biblioteca Județeană, de față fiind dna şi dl Maria şi Ion Olar care conduc Fundația „Leca Morariu” din Suceava...

*

Printre altele, poetul Felix Sima, cel mai iubit dintre toți, nu din sală, ci de întreg poporul vâlcean şi nu numai, pe drept cuvânt se întreba, şi îl întreba şi pe Aurel Ştefanache, de ce i-a tipărit o carte „opera omnia”, căci el nu are decât 63 de ani şi mai are de gând să scrie... O chestiune similară cu plăcerea (deranjantă pentru noi) unui vicepreşedinte al Forumului Cultural, care, perma-nent, propune la premiere (indiferent de organizator-Primărie, Fundații, Forum) câte două premii pe domeniu dintre care unul, obligatoriu, este „Ex aequo” ca şi cum ar fi existat o competiție!...şi nu o acordare liberă de diplome. Dar chiar şi la această manifestare-lansări de cărți-a Editurii „Tipo Moldova”, domnul cu pricina a simțit nevoia să-şi facă simțită prezența dând anticipat numele următorilor doi scriitori! vâlceni, cărora urmează să li se „facă” cărți (cu bani de la UE-informație care ne aparține şi pentru care ne cerem anticipat scuze dacă nu este adevărată, dar, practic, alfel nu se poate...la atâta cheltuială)...Iată, cât de important este, în acest moment,

Ioan Barbu, Ilie Gorjan, Aurel Ştefanache

cel care face propunerea! Trebuie să remarcăm calitatea cu totul excepțională a legătoriei şi tiparului acestor cărți, numărul de pagini! Şi fără nici o legătură cu editura moldoveană mai trebuie să remarcăm, privindu-ne pe noi aici la Râmnicu Vâlcea, că, referitor la producția de carte, nu există nici urmă de economie de piață: se fac cărți omagiale, cărți personale, cărți de aniver-

În prim plan Florin Epure şi Nelu Barbu

sare pe bani publici, se limitează şi reduc publicațiile culturale de tip presă. Nu se cunoaşte-recunoaşte Legea 168 din 2003! Legea monumentelor de for public a rămas neschimbată (ultima noastră observație arată că şi scriitorii, până acum mai inteligenți, s-au luat după plasticieni, şi oferă o inestimabilă şansă membrilor USR). Aşa a explicat şi dl. Ştefanache, că aceste cărți sunt destinate (cadouri spunem noi) scriitorilor membri USR!

Csaky E POE

CUVÂNT ÎNAINTE

FELIX SIMA SAU ARIPI SPRE ÎNĂLȚIMI

„L-am publicat pe Felix Sima pe când lucram în presa locală – la ziarul *Orizont* – înainte de a debuta el în presa literară… Venise cu un caiet cu versuri la noi, iar eu eram responsabil cu pagina culturală. I-am ales un grupaj de poezii pe care l-am intitulat *Aripi spre înălțimi*. De atunci şi aripile şi înălțimile îl caracterizează. Talent autentic, Felix Sima dă o viziune nouă creației literare, ne aflăm în fața unor bogății, izvoare care au stat prea mult ascunse, pe care le-a scos la lumină, punându-le în valoare într-un vers cu vibrări curate, calde. El fuge de anacronic şi excentric, filtrează cuvântul, are afinități directe cu tot ce înseamnă viață - pe care o tălmăceşte în liniştea şi înfrigurarea sa, în semnificația sa. Viziunea lemnului, a icoanei, a Duhului Sfânt… sunt fixate de poet în tablouri calde şi magistral reliefate în fibră de vers: *Hai să mergem la Iisus,/Drumuri de întors nici nu-s.// Plânge un copil afară/ O fi mama lui amară?/ Dar nu-i mama lui amară…/ Plânge un copil în țară…/ O fi pâinea ei amară?// Plânge un copil în râu…/ E copil sau este grâu?/ E Ion sau e Ioană?/ E copil sau e icoană?…// Clopotul cel mare/ – semn al vieții sfinte –/ S-a-nălțat la ceruri,/ zboară prin văzduh…/ Este semnul nostru dintre oseminte/ Viețuim în viață şi în Sfântul Duh.* (*Icoane pe fibră de lemn*). De altfel, o altă pasiune a poetului este sculptura în lemn. Am ales o mărturisire despre icoanele sale: „Au apărut din dorința de a salva un pom. Roditor. Un nuc devenit uscat şi tăiat şi aşezat cu scândurile în pod. El, când era viu, a rodit în toată copilăria mea. Astăzi, uscat, rodeşte icoane. Ne cățăram spre ele, prin razele lor. Nucul, viu, a trăit printre noi. Noi locuim în mijlocul lor, aşa cum copilăream în preajma nucului. Vâlcea, fiind un ținut bogat în nuci şi în pictori, i-am combinat pe aceştia în modul în care îi putem, astăzi admira. Icoanele sunt o parte a sufletului nostru. O parte pe care am făcut-o vizibilă… Eu, dintr-o mai veche pronire, am cioplit scândurile, cu câteva dălți mai vechi, iar pictorii, în pasiunea lor, le-au înnobilat cu vopsele proaspete aduse de îngeri într-o candelă poetică.” Un semn de recunoştință pentru lemnul de nuc şi pentru pictori. Fiecare icoană îl sfinteşte pe poet. Versurile lui Felix Sima lămuresc suflul poeziei sale; toată substanța ei vine de la sat, dintr-o viață curată. El purifică până şi folclorul, inspirația e brodată, deseori, pe motive indestructibil legate de ceea ce a acumulat în copilărie, în legătură cu țăranul, cu pământul şi apa, cu salcâmul (revine mereu la lemn!), cu florile. Pentru poet, pământul e un sătean de-al lui, e o carte de istorie, pe care o fixează într-un veşmânt inedit: *pământul înfloreşte/ pământul ne dă carte/ ne duce zilnic dorul/ pământului departe// sub un salcâm de suflet/ cu floarea în Olimp/ pământul mai aşteaptă/ pământul are timp// el completează visul/ cu apa ce o bei.../ pământul amiroase/ şi-n florile de tei// din aşternut răzbate/ mireasma caldă-a lui/ pământul ne-nveleşte/ pământul scoate pui// noi nu suntem decât/ preablândă prin livezi/ o turmă odrăslindu-şi/ popoarele de iezi// redă-mi sfârşitul, Doamne,/ a tot ceea ce sunt:/ o carte recitită/ cu foile-n pământ*, (carte de pământ). Versul său este ca o rugăciune; se împerechează cu muzica şi cu lumina, cu înălțimile şi cu flacăra. Ele cântă, în aceeaşi măsură, umbra şi neliniştea, căderile şi gheața. Metafora se naşte din adâncul sufletului său vrăjit de zborul spre înalt”.

Ioan BARBU

MIRCEA POSPAI: „CONVORBIRI DE DUPĂ AMIAZĂ”

Constantin ZĂRNESCU

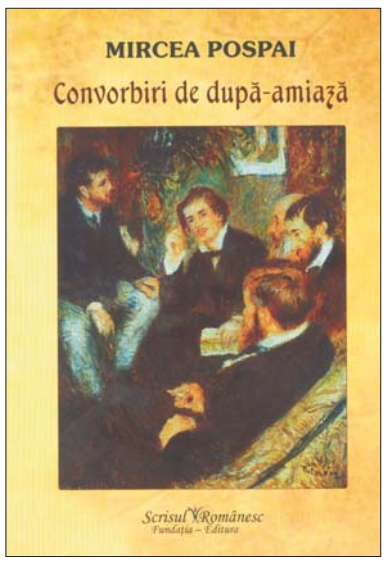

„Vizualizăm“ o epocă extrem de dificilă pentru *breasla scriitoricească* şi a altor *meseriaşi* ai *Literelor* şi *filosofiei,* susține publicistul radio, reporterul şi prozatorul Mircea Pospai, în volumul de interviuri *Convorbiri de dupăamiază* (Ed. Scrisul Românesc, Craiova, 2013); pentru că a scăzut interesul pentru *carte* şi *lectură* (*cultura scrisă*), iar *imaginea lor publică* e tot mai fragilă, neclară. Printre cei ce au răspuns gravelor întrebări este Varujan Vosganian (născut la Craiova, în 1959), om de finanțe, fost ministru, poet şi prozator, care afirmă: „Cuvântul înalță sau dărâmă Cetăți*;* pentru a nimici un popor, trebuie, în primul rând, să îi omori Poetul“. Adrian Cioroianu*,* ministru de externe, în 2007-2008, romancier şi eseist crede, încă, în conceptele de *manuscris, tipăritură, bibliotecă, scriere:* „Pe internet găseşti răspunsuri, dar numai viața reală şi biblioteca te ajută să pui întrebările!“ În aceeaşi ordine de idei, unul din vicepreşedinții U.S.R., dl. Gabriel Chifu observă: „un fel de *depersonalizare,* grație presiunii şi dominației a *vizualului (televiziunilor)* asupra vieții noastre“. Dinu Săraru, decan de vârstă al scriitorilor, se confesează, în fine, *sincer,* „despre cele două fețe ale biografiei sale: copilul de boier“*,* iar după 1947, acela de „activist-radio al P.C.R.“.

Prof. univ. Florea Firan*,* cunoscut critic şi istoric literar, redactor-şef al editurii şi revistei literar-artistice „Scrisul Românesc“ insistă asupra continuității unei clasice legături între scriitori, oamenii de cultură si elevii, studenții (despre *lecturile publice*), susținând că, şi azi, – „Tinerii trebuie, neapărat, să aibă modele*,* ca să poată să facă ceva, în viitor!...“ Din păcate, pentru mulți copii, modelele sunt micile vedete de scandal, *„* starletele *“*, „autoarele de divertismente“. Prof. Florea Firan a descoperit în biblioteca Vaticanului, o *antologie în manuscris,* aparținând lui Inocențiu Micu Klein: „Illustrium poetarum flores“, publicând-o la Bucureşti, în latină şi în română, în 1994, obținând Premiul Academiei Române.

Preşedintele actual al filialei „Oltenia“ a scriitorilor, Prof. Gabriel Coşoveanu şi colegii săi, Paul Aretzu*,* I. Băilişteanu, Carmen Firan (care trăieşte şi activează la New York din 1997), pledează pentru „păstrarea echilibrului dintre cuvânt şi imagine“, „logos“ şi „ikon“ (icoană), cultura scrisă şi audio-vizual.

Dintre scriitorii, din Sud, care s-au metamorfozat în ardeleni, concepându-şi şi publicându-şi opera în Transilvania, sunt intervievați Horia Bădescu şi Constantin Zărnescu.

Publicist radio-tv, aflat mulți ani în fruntea echipei Studiourilor „Oltenia“ – Mircea Pospai a arhivat o întreagă fonotecă „de aur“ cu vocile lui M. Sorescu, Amza Pelea, menestrelul şi actorul Tudor Gheorghe, regretatul Nestor Vornicescu, Ion Hobana (un moldovean născut şi copilărit la Rm. Vâlcea), care ne frapează cu credința sa (ştiințifică), de autor S.F.: „OZN-urile sunt un fenomen de a cărei realitate *nu mă mai îndoiesc!...*“.

Îndrăznețe, necenzurate *Convorbirile de după amiază* pledează pentru reaşezarea în drepturile sale a cuvântului scris şi tipărit, a cărților (şi lecturilor)*,* întemeietoare, într-o lume în care limbile şi popoarele sunt amenințate să devină simple *graiuri* şi *populații* (Toate interviurile îi vizualizează pe autorii lor, printr-un CD*,* ataşat volumului, prezentând răspunsurile la convorbiri).

ROSTUL

Brăduț FLORESCU

Când te desparți din vina ta, încerci o vreme să te lupți cu ireversibilul, îți dai seama că n-are sens, te lamentezi de formă şi renunți. Când te desparți din vina celuilalt, ai nevoie de o perioadă de timp ca să înțelegi ce s-a întâmplat. Iei povestea de la capăt, pas cu pas şi te chinui să pricepi ce n-a fost bine şi unde ar fi trebuit ca lucrurile să apuce pe alt drum.

La fel se întâmplă şi atunci când te desparți de țara ta. Dezamăgit, înşelat, mânios, îndurerat. Nu ți-e uşor s-o laşi. Țara şi mama nu ți le alegi. Te aşezi pe celălalt mal al lumii şi cauți răspunsul: ce s-a întâmplat cu țara mea de-am fost nevoit s-o părăsesc.

României i-a dispărut rostul. E o țară fără rost, în orice sens vreți voi. O țară cu oameni fără rost, cu oraşe fără rost, cu drumuri fără rost, cu bani, muzică, maşini şi țoale fără rost, cu relații şi discuții fără rost, cu minciuni şi înşelătorii care nu duc nicăieri.

Există trei mari surse de rost pe lumea asta mare: familia, pământul şi credința.

Bătrânii. România îi batjocoreşte cu sadism de 20 de ani. Îi ține în foame şi în frig. Sunt umiliți, bruscați de funcționari, uitați de copii, călcați de maşini pe trecerea de pietoni. Sunt scoşi la vot, ca vitele, momiți cu un kil de ulei sau de mălai de care, dinadins, au fost privați prin pensii de rahat. Vite slabe, flămânde şi bătute, asta au ajuns bătrânii noştri. Câini ținuți afară iarna, fără măcar o mână de paie sub ciolane.

Dar, ce e cel mai grav, sunt nefolosiți. O fonotecă vie de experiență şi înțelepciune a unei generații care a trăit atâtea grozăvii e ştearsă de pe bandă, ca să tragem manele peste. Fără bătrâni nu există familie. Fără bătrâni nu există viitor.

Pământul. Care pământ? Cine mai e legat de pământ în țara aia? Cine-l mai are şi cine mai poate rodi ceva din el? Majestatea Sa Regele Thailandei susține un program care se intitulează "Sufficiency Economy", prin care oamenii sunt încurajați să crească pe lângă case tot ce le trebuie: un fruct, o legumă, o găină, un purcel. Foarte inteligent. Dacă se întâmplă vreo criză globală de alimente, thailandezii vor supraviețui fără ajutoare de la țările "prietene".

La noi chestia asta se numeşte "agricultură de subzistență" şi lui tanti Europa nu-i place. Tanti Europa vrea ca țăranii să-şi cumpere roşiile şi şoriciul de la hypermarketuri franțuzeşti şi germane, că de-aia avem UE. Cântatul cocoşilor dimineața, lătratul vesel al lui Grivei, grohăitul lui Ghiță până de Ignat, corcoduşele furate de la vecini şi iazul cu sălcii şi broaşte sunt imagini pe care castrații de la Bruxelles nu le-au trăit, nu le pot înțelege şi, prin urmare, le califică drept nişte arhaisme barbare. Să dispară!

Din bețivii, leneşii şi nebunii satului se trag ăştia care ne conduc acum. Neam de neamul lor n-a avut pământ, ca nu erau în stare să-l muncească. Nu ştiu ce înseamnă pământul, câtă linişte şi câtă putere îți dă, ce poveşti îți spune şi cât sens aduce fiecărei dimineți şi fiecărei seri. I-au urât întotdeauna pe cei care se trezeau la 5 dimineața şi plecau la câmp cu ciorba în sufertaş. Pe toți gângavii şi pe toți puturoşii ăştia i-au făcut comuniştii primari, secretari de partid, şefi de puşcării sau de cămine culturale. Pe toți ăştia, care au neamul îngropat la marginea cimitirului, de milă, de silă, creştineşte.

Credința. O mai poartă doar bătrânii şi țăranii, câți mai sunt, cât mai sunt. Un strai vechi, cusut cu fir de aur, un strai vechi, greu de îmbrăcat, greu de dat jos, care trebuie împăturit într-un fel anume şi pus la loc în lada de zestre împreună cu busuioc, smirnă şi flori de câmp. Pus bine, că poate îl va mai purta cineva. Când or să moară oamenii ăştia, o să-l ia cu ei la cer pe Dumnezeu.

Avem, în schimb, o variantă modernă de credință, cu fermoar şi arici, prin care ți se văd şi țâțele şi portofelul burduşit. Se poartă la nunți, botezuri şi înmormântări, la alegeri, la inundații, la sfințiri de sedii şi aghesmuiri de maşini luxoase, la pomenirea eroilor Revoluției. Se accesorizează cu cruci făcute în grabă şi cu un "Tatăl nostru" spus pe jumătate, că trebuie să răspunzi la mobil. Scuze, domnu părinte, e urgent.

Fugim de ceva ca să ajungem nicăieri. Ne vindem pământul să facă ăştia depozite şi vile de neam prost pe el. Ne sunăm bunicii doar de ziua lor, dacă au mai prins-o. Bisericile se înmulțesc, credincioşii se împuținează, sfinții de pe pereți se gândesc serios să aplice pentru viza de Canada.

Fetele noastre se prostituează până găsesc un italian bătrân şi cu bani, cu care se mărită. Băieții noştri fură bancomate, joacă la pokere şi beau de sting pentru că ştiu de la televizor că fetele noastre vor bani, altfel se prostituează până găsesc un italian bătrân cu care se mărită. Părinții noştri pleacă să culeagă căpşuni şi să-i spele la cur pe vestici. Iar noi facem infarct şi cancer pentru multinaționalele lor, conduse de securiştii noştri.

Brăduț Florescu, unul din "vechii" publicității romaneşti, şi-a încheiat contractul cu Realitatea Cațavencu, unde coordona strategia de comunicare a grupului, şi în 2009 a plecat în Thailanda (Adrian Ciubotaru on 2.10.2010 n.n).

Itinerar cultural

nu aruncă cu vopsele pe tablouri, la fiecare se simte un potențial...Sigur sunt lucrări în care arta se simte mai în largul ei-conțin măestria-aşa cum

întâlnim în tablourile care tratează admirabil Delta, precum şi cele riverane Oltului. Ne place să spunem numele celor care au expus şi în acelaşi timp să-i felicităm: Paul Tudor Balş, Nicolae Truță, Mihai Cârstea, Severică Mitrache, Nicoleta Gribincea, Constantin Wolf, Iulian Segărceanu, Gheorghe Diaconu, Dragoş Muşatescu, Eusebiu Josan, Felicia şi George PăunescuCătălina Ancuța, Andreea Vlăduț Cristna Botez, Lucian Liciu...

CIC APRILIE UN EVENIMENT CULTURAL

Miercuri, 10 aprlie 2013, la Centrul de Cultură şi Arte “George Topîrceanu” a avut loc Clubul Iubitorilor de Cultură-CIC condus de Marian Ghiță, cu un program deosebit de atractiv: Expoziția de pictură a Ruxandrei Socaciu din Curtea de Argeş şi lansarea cărții lui Mihai Sporiş, “Semne şi sensuri ale sacrului în arta lui

Ruxandra Socaciu

Constantin Brâncuşi”.

Pe Ruxandra Socaciu a prezentat-o Elena Stoica, o celebritate în lumea plastică argeşeană, domnia sa, pregătind o serie de copii de elită ai penelului timpuriu: “Mă bucur să fiu astăzi aici, la expoziția Ruxandrei, pentru că ea a studiat

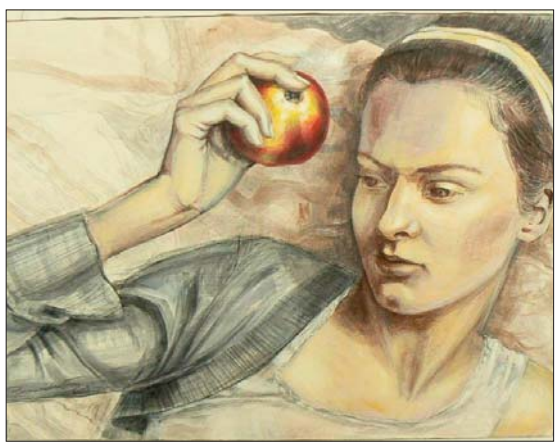

foarte mult ca să ajungă la acest nivel. Este pictoriță, grafician, a studiat şi sculptura, arta decorativă, imprimeul de tapiserie şi a cochetat şi cu designul vestimentar. În lucrările ei observ exact ceea ce şi-a dorit să transmită, prin expresia şi volumul bine definit al portretelor...” (Argeş Expres, 12 04 13). Petre Cichirdan a apreciat valoare lucrărilor, stilul realist, şi a făcut o paralelă între portretistica Ioanei Tudora Duță, dintr-o

Itinerar cultural

expoziție tot la CIC în urmă cu şase ani, şi portretele surprinzător de realiste, de dimensiuni depăşuind realitatea-numai artiştii cu o pregătire de excepție reuşind această performanță!

Partea întâi s-a încheiat cu prestația lui Alexandru Mustea "care a încântat audiența cu timbrul vocal deosebit şi varietatea muzicală a pieselor interpretate. Tânărul tenor, de 28 de ani, este din Curtea de Argeş şi lucrează în turism. Nu are studii muzicale de specialitate, dar aceasta nu-l împiedică să se pregătească singur şi să-şi dorească să devină cunoscut" (Argeş Expres, 12 04 13).

În partea a doua a întâlnirii Mihai Sporiş şi-a prezentat cartea, trezind în numeroasa asistență un viu interes pentru recenta sa apariție editorială, în amănunt comentată-vezi şi pag. 8.

VLAD T. POPESCU LA MUZEUL DE ARTĂ „SIMIAN"

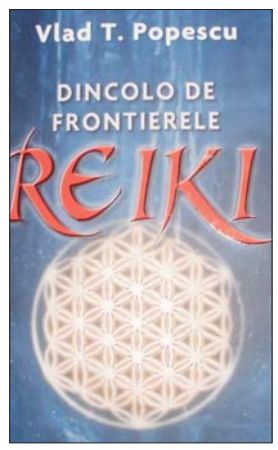

Ieri 12-04-2013, la Muzeul de Artă din Rm. Vâlcea, într-o admosferă de lumină şi multă iubire pentru semeni, Vlad Popescu a lansat cartea: „Dacă încă nu ai reuşit... poți să reuşeşti acum!"

Vlad Popescu, propune cu această ocazie câteva tehnici din zona terapiilor complementare şi a sistemelor de evoluție spirituală.

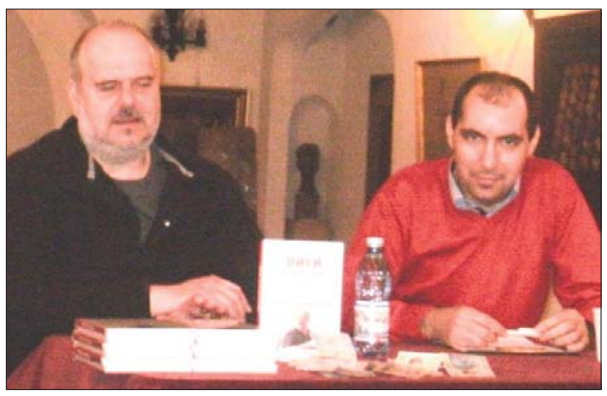

Text şi foto: Maria ŞUFANĂ

LA CĂLIMĂNEŞTI ŞI COZIA CU MARIAN GHIȚĂ

După ce ne-am întreținut cu starețа Mariami Tunza de la Mânăstirea Ostrov, din Călimăneşti, am vizitat

Marian Ghiță şi Liviu Boban

MITROPOLITUL IRINEU, LA VÂLCEA!

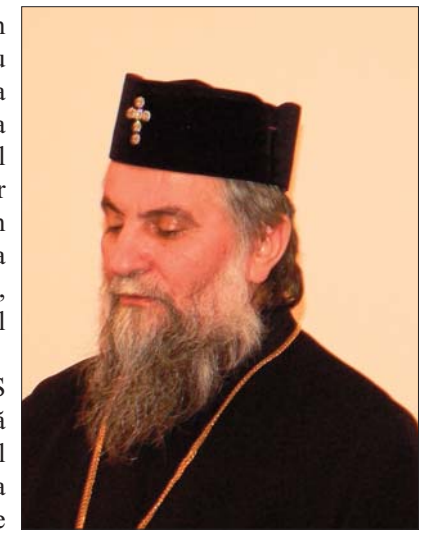

După cum anunțam luna trecută în numărul pe martie al ziarului nostru în cadrul rubricii „Itinerar cultural", în data de 11 04 13, la Arhiepiscopie, în împlinirea „Întâlnirilor duhovniceşti" din programul coordonat de PS Emilian Lovişteanu-Vicar al Arhiepiscopiei- „Libertatea creştină în iubirea lui Dumnezeu şi a oamenilor" a conferențiat ÎPS Părintele Irineu, Arhiepiscopul Craiovei, şi Mitropolit al Olteniei.

PS Lovişteanu: Bun venit îi adresăm ÎPS Irineu pentru cuvântul teologic care urmează să-l spună în acest post sfânt!...Astăzi îl sărbătorim pe Sfântul Calinic care a slujit la Mânăstirea Frăsânei...Vă rugăm să ne împărtăşiți cuvântul duhovniscesc! Îi mulțumesc lui Dumnezeu că suntem împreună!

Vorbind de împărăția cerurilor, ÎPS Irineu s-a referit la Domnul nostru Iisus Hristos a cărui venire pe lume are altă înfățişare, altă perspectivă de a fi văzut. Trebuie să constatăm prezentul! Iisus este împreună cu noi...Este un paradox această revelație-descompunere de a fi om. Astfel Iisus este cu noi, şi acasă cu noi! În tradiția iudaică Dumnezeu doarme şi mănâncă cu oamenii. Ne cheamă la El pentru că este de față cu noi. Viața este dată de Dumnezeu! Rezultă, credința noastră este un dar al nostru către Dumnezeu... Credința aceasta de identitate cu Dumnezeu este sămânța nemuririi, este chiar viața noastră!...este acel ceva care ne face să fim mai buni, să fim purtători de Dumnezeu...Aceasta-i dragostea creştină: să ne iubim unii pe alții!

Dumneazeu a făcut în aşa fel ca noi să privim din nou, să reconsiderăm această familiaritate cu Adam şi Eva! Redobândirea paradisului, revenirea acolo de unde Adam a eşuat, dacă Iisus este cu noi, înseamnă că aici este şi Raiul! Raiul este chiar această viață!...Spune Luca: „Intră în Domnul nostru Iisus Hristos"! Nimeni nu se poate opune de la acestei intrări, şi care prin moarte să atingă absolutul! Raiul! Ultima treaptă a Mântuirii este Învierea, iar pentru noi este prima treaptă! Tot ceea ce El ne dă nouă, este această asemănare, îngemănare, familiaritate, identitate, dragoste!

Viața se află permanent ca locaş pentru această lucrare, conlucrare, familiaritate..Iată, această Primăvară este Paştele! Intrarea în această viață, o poezie foarte bine conturată!...în care ne regăsim toți în psalm şi poezie!!! Viața nu mai este posibilă fără această convieţuire a noastră, a oamenilor cu Domnul nostru Iisus Hristos....

Oricare Sfânt este un îndrăgostit de Dumnezeu! fiindcă nu se poate altfel! Când El atrage sufletul unuia, acesta nu poate decât să vibreze! Imne şi poezii sunt aceste vibrații. Rezultă marea metaforă, a vieții, care uneşte Imnul lui Dumnezeu şi poezia!...

Sfântul Apostol Pavel: este imposibil să redai material ceea ce este spiritual. Bucuria aceasta duhovnicească este pentru a sărbătorii această nuntă, la care participă şi cel nechemat... Aşadar această bucurie duhovnicească este o chemare la viața duhovnicească...

Sfântul Calinic a reuşit să depăşească acest cadru în care să fie chemat... Ne împărtăşim cu domnul nostru Iisus şi ne ducem spre maturitate spirituală. Templul nostru, al existenței, este Iisus Hristos. Când ne apropiem de Templu, cu atât mai mult ne apropiem de ceilalți, care ființează cu El...Calinic a întâlnit pe alții ca el.

Sfântul Duh, permanent, există în noi; cu ajutorul lui putem să lucrăm, să trăim pentru ca să ne îndeplinim rolul pe acest pământ în această viață!...Întotdeauna Duhul Sfânt lucrează în noi ca să facem ceea ce trebuie!!!

Dacă acordăm aceste potențe, ale noastre, cu ceea ce ni se cere de către Tatăl nostru, spunem: Facă-se voința Ta!...Calinic a venit cu jeratecul sacru la focul sacru al Mânăstirii-axă care leagă Cerul cu Pământul, care atrage după sine şi alte persoane spre Împărtăşanie, spre această energie cosmică!

Întrega intervenție a ÎPS Irineu a avut menirea de a particulariza, a aduce în locul acesta, al Vâlcii, al fiecăruia, natura lui Dumnezeu, ființându-ne în harul Său!

Opusul unificării în jurul nucleului, centrului, este chiar Diavolul! Autorul unificării în jurul acestui nucleu al îndumnezeirii nu poate fi decât Sfântul; acesta vorbeşte din el, dar mai întâi experimentează, apoi transmite la alții...cu atât mai mult el (Calinic) are seva duhovnicească... Iată! experiența este înaintea livrescului!!! ...o altă inovație a ÎPS Irineu, preluată din sfera modernă a educației! Este şi normal: numai cel ce pățeşte poate convinge pe altul! ...Pragmatismul, experiența, fapta, particularul, locul acesta, existența, este obligația noastră, nu vorba-conferința-lecția-teoria! Sfântul nu este un duşman pentru omul credincios, el trăieşte necesitatea de a se ruga pentru ceilalți... Sfântul Ioan are revelația Apocalipsei!...şi ne gândim la rugăciune! Vorbim de acea rugăciune făcută în ritmul respitației-forma ființării Sfântului Calinic!... Pacea interioară este cea mai importantă-Sf Calinic a fost omul păcii. Biserica este locul păcii!...Când vorbim de Dumnezeu, nu facem altceva decât să dăm hrană sufletului! Aceasta este frumusețea duhovnicească (idei trăite-culese din aceeaşi cuvântare a ÎPS Irineu)!

În final ÎPS Gherasim a stabilit: „asemenea întâlniri să fie cât mai dese"!...

Notă: Ne cerem scuze pentru eventualele omiteri de idei sau interpretarea-atribuirea altora străine de întâlnirea la care am asistat fără aparat de înregistrare. Am încercat să redăm, de cele mai multe ori, chiar cu vorbele Înaltpreasfințitului, şi (sau) cât mai aproape de această inovatoare prelegere a înaltului profesor.

P CICHIRDAN

PORTRET DE CĂRTURAR

DIONISIE ECLESIARHUL (1740-1820)

Mihai POPA

Caligraf, cronicar, miniaturist, istoric şi traducător de documente . A tradus din slavoneşte şi a transcris mii de documente în 25 de tomuri, a alcătuit peste 20 de „pomelnice ctitoreşti" ale unor mănăstiri, schituri şi biserici de mir, cele mai multe cu interesante date istorice, a copiat diferite manuscrise, a alcătuit un cronograf al Tării Româneşti. Toate condicile şi pomelnicele sunt scrise cu o mână de iscusit caligraf, împodobite cu inițiale înflorate, scene şi portrete.

S-a născut în 1740 la Stoeneşti, Vâlcea şi a murit la 1820 în Craiova.

A învățat carte, probabil, la şcoala Schitului Pietrari, ctitorie a episcopului Climent al Râmnicului, precum şi la şcolile din mănăstirile Tismana şi Cozia. După căsătorie, a ajuns preot de mir la Episcopia Râmnicului, ca ucenic al lui Grigorie Socoteanu. De timpuriu şi-a pierdut soția prin deces. În 1766 se afla la Mânăstirea Horezu, unde venise să se călugărească, după îndemnul episcopului Grigorie Socoteanu. Semnează: Popa Dumitru de la Episcopia Râmnicului sau Dimitrie Râmniceanu. S-a călugărit, probabil, la Horezu sub numele de Dionisie. În 1770- 1771, apare ca ieromonah egumen al Mânăstirii Arnota. Protectorul său Grigorie Socoteanu, din Partida Naționalistă, este pus în lanțuri, iar el este înlăturat de la Arnota şi ajunge, din nou eclisiarh la Episcopia Râmnicului, sub protecția episcopului Chesarie (1773-1780), la tipografie. Această activitate de tipograf o desfăşoară şi sub episcopul Filaret (1787). În timpul războiului turco-austriac (1788-1791), împreună cu Naum Râmniceanu, l-a însoțit pe episcopul Filaret în Transilvania, a străbătut Banatul şi a ajuns până la Buda. După 8 septembrie 1792 1792 , este înlăturat de la Episcopia Râmnicului de către episcopul Nectarie – un aromân grecizat din Moreea. Peregrinează pe la mai multe mânăstiri din Oltenia (Mănăstirea Bistrița (1795-1799), continuându-şi opera de caligraf şi arhivar; egumen la Schitul Mănăileşti, Vâlcea (1799-1801), unde reface pictura şi apare în rândul ctitorilor împreună cu mama sa Anastasia Monahia. Între 1804-1812 este eclesiarh la Mitropolia Ungrovlahiei din Bucureşti, unde organizează o şcoală de caligrafi şi arhivari. Scrie cele mai frumoase condici de documente. În Bucureşti rămâne până la începutul anului

1813, când episcopul Nectarie ajunge mitropolit. Din nou este înlăturat şi ajunge din nou în Oltenia, la Craiova, unde îşi continuă activitatea de caligraf, dar şi de dascăl „slovenesc"-traducător de documente (1813-1820). Hronograful lui, se pare, că este un codice al lecţiilor ţinute de el la Şcoala din Craiova. A murit bătrân şi sărac, probabil, în casele Bisericii Brânduşa şi a fost îngropat la această biserică.

Opera:

* Pomelnice ale mănăstirilor Dobruşa (1777), Gănescu-Craiova (1789), Cozia (1794-1799), biserica „Adormirea Maicii Domnului "din Drăgăşani (1794), biserica din Proieni (1798), schitul „Naşterea Domnului" de la Bistriţa (1798), mănăstirea Titireciu (1799), schitul Păpuşa (1800), biserica din Urşani (1804), Mănăstirea „Dintr-un lemn" (1804 - 1805), Catedrala mitropolitană din Bucureşti (1809), Mănăstirea Bucovăţ (1813), Bisericile „Oota" Craiova (1813), „Sf . loan" Hera-Craiova (după 1813), "„Sf. Nicolae" din Tg. Jiu (1814), Şiminicu de Sus (1814), schitul Teiuşu (1814), Biserica din Zăvideni (1815), Biserica „Postelnicul Fit" Craiova (1815), Mănăstirea Tătăreni (1816), bisericile „Hagi Enuş" din Craiova şi „Sf. Treime" din Craiova.

Condici de documente:

Episcopia Râmnicului (3 tomuri, cu 3826 doc., 1779-1786), Mănăstirile Tismana (2 tomuri, cu 2173 doc., 1787), Strehaia (1791), Sadova (1792), Jitianu (1793), Bistrita (2 tomuri, 1795-1796), Govora (1796-1797), Arnota (1804), Mitropolia din Bucureşti (2 tomuri, 1805), Mitropolia din Târgovişte (2 tomuri, 1805), Schiturile Văleni şi Micşani (1807), Mănăstirile Cotroceni (2 tomuri, 1806- 1808), Bucovăţ (1813), Obedeanu (1820), Serbăneşti, a familiei.

A semnat de mai multe mii de ori Eclisiarhul şi nu Eclesiarhul. Opera sa principală este „Hronograful Ţării Româneşti de la 1764 până la 1815", scris la Craiova între anii 1814 şi 1820, o cronică, dar în acelaşi timp o lucrare memorialistică, el fiind martor al evenimentelor pe care le expune cronologic, cu exactitate, într-o limbă arhaică; evenimentele europene fiind prezentate cu mai puţină precizie.

Ediţii:

„Cronograful Ţării Româneşti de la 1764 până la 1815", în „Tesaur de monumente istorice pentru România", tom. 11, Bucureşti, 1863, p. 159-236; „Cronograful Ţării Româneşti", ed. îngrijită pref. de C. S. Nicolaescu-Plopşor, Rm. Vâlcea, 1934, XIX + 215 p.; „Hronograf" (1764- 1815). Transcriere după original, indice şi glosar de Dumitru Bălaşa. Studiu introductiv de Dumitru Bălaşa şi Nicolae Stoicescu. Note şi comentarii de Nicolae Stoicescu, Bucureşti, 1987, 183 p.

RECITAL DE PIAN LA BERLIN LUIZA BORAC

Concert de lansare a CD-ului "Hommage à Dinu Lipatti" la Centrul Bechstein din Berlin

(Publicat în l. engleză pe You Tube - 30 aprilie 2013, şi tradus pentru noi de Intol Press)

"Pasiune, sensibilitate şi control tehnic uimitor sunt cuvintele care caracterizează interpretarea ei." Aşa comenta BBC Music Magazine despre Luiza Borac atunci când a câştigat premiul cunoscutului post (în 2007) pentru înregistrarea "Recitalul anului"- premieră mondială a lucrărilor pentru pian de George Enescu (3-CD la Avie Records).

Salutatată ca "un virtuoz de strălucire - fantastic" şi "artist poet" (Joachim Kaiser, Süddeutsche Zeitung), Luiza Borac a studiat la Hanovra şi Bucureşti, la Şcoala de Muzică „Juilliard"-SUA şi Fundaţia Internaţională de Pian din Como-Italia. Luiza Borac a atras atenţia cri-ticilor muzicali atunci când a fost solicitată să-l înlocuiască pe Sviatoslav Richter (fiind indisponibil), la Festivalul Muzical Schleswig-Holstein, 1991. În acelaşi an, a fost laureată a Festivalului Internaţional de pian, George Enescu, şi a primit Premiul Criticilor din România: "Tânărul Pianist al Anului". De atunci, a câştigat mai multe concursuri şi a susţinut concerte şi recitaluri în Europa şi America.

A câştigat Concursul Internaţional de Pian "Mendelsson" şi Concursul International „Valsesia Musica" (Italia), precum şi Medalia de Argint la Concursul Internaţional de Pian "Gina Bachauer" de la Salt Lake City. A câştigat Premiul Întâi şi „Prix d'Oslo", Premiul Grieg şi Premiul Publicului la Concursul Internaţional de Pian "Grieg", Oslo, precum şi Premiul Internaţional de Est şi de Vest de la New York, după un recital la Carnegie Hall (unde a fost elogiată de Harris Goldsmith). A înregistrat pentru AVIE în 2003, când discul ei cu Gerge Enescu-suitele pentru pian a câştigat "Starul lunii" - premiu oferit de Forum Fono. De atunci, L. Borac a făcut mult pentru promovarea internaţională a muzicii lui George Enescu, inclusiv discul din 2007 conţinând primele înregistrări. Discul ei "Wanderer" cu lucrări de Schubert şi Liszt, din 2005, a fost lăudat în presa de specialitate, iar albumul din 2009 cu Chopin a primit o critică de patru stele în The Times pentru "subtilitatea de atingere şi frazare, o interpretare de mare adâncime". (…)

Luiza Borac a lucrat îndeaproape cu mai multe fundaţii de renume internaţional, caritabile, inclusiv în proiectul "Muzica în şcolile noastre" al Fundaţiei Bachauer, proiectul MENORAH pentru victimele evreieşti din Schaumburg-Lippe, în nordul Germaniei, şi cu o organizaţie de caritate, românească, care se ocupă de orfanii şi copiii străzii în ţara sa de origine. În noiembrie 2011, a devenit "Ambasadoare a oraşului episcopal" UNESCO, din Albi, Franţa, unde a fost distinsă cu Medalia de Onoare pentru devotamentul faţă de Polio Plus, cel mai mare proiect global al Rotary International, privind eradicarea poliomielitei la nivel mondial.

WWW.CULTURAARSMUNDI.RO
- revistă online de cultură şi artă-

CULTURA Ars Mundi

Itinerar cultural

Mânăstirea Cozia, unde invitatul nostru Marian Ghiţă-directorul Bibliotecii din Curtea de Argeş-a avut ocazia să admire şi această aşezare monahală, beneficiind şi de

Oaspeţi italieni la mormântul lui Mircea cel Bătrân.

explicaţiile părinţilor care tocmai primeau şi conduceau-prezentau, în faţa mormântului lui Mircea cel Bătrân, o delegaţie a unor edili din Cascia-Italia...însoţită de Liviu Boban din cadrul Primăriei Râmnicului...

VIITORUL ESTE AL GOSPODARILOR!

Până acum am întâlnit doi oameni, seniori şi la propriu (membri ai Asociaţiei seniorilor) şi la figurat (cu ştate grele în cultura Râmnicului, şi septagenari) care acasă au o gospodărie care le asigură necesarul ultraecologic de consum zilnic...Să zicem ca ei, şi să facem ca ei!

Gh Dumitraşcu şi gospodăria sa de peste Olt

Ion Luca şi nepoţii

ORAŞUL HOREZU, MAXIM POTENŢIAL CULTURAL AL JUDEŢULUI VÂLCEA!

Împreună cu Gheorghe Cărbunescu şi Mihai Sporiş, am făcut o vizită primarului oraşului Horezu, Ilie Fârtat, în 17 04 13, ocazie cu care l-am cunoscut şi pe

Constantin Iovan directorul Căminului Cultural „Constantin Brâncoveanu". Cu această ocazie am discutat despre potenţialul cultural al oraşului Horezu şi împrejurimile sale...

Itinerar cultural

Rodion Gheorghiță,1976, *Gh Petre Govora,* col. fam. Petre

Rodion Gheorghiță, bustul lui C Brancoveanu

Gh Cărbunescu, Constantin Iovan şi Mihai Sporiş

PIERDERI URIAŞE DE „ECHILIBRU" URBAN

Nu mai este Gara CFR construită în 1886. Calea ferată Râmnic - Curtea de Argeş este abandonată. CPL nu mai există, a fost ras de pe suprafața pământului precum

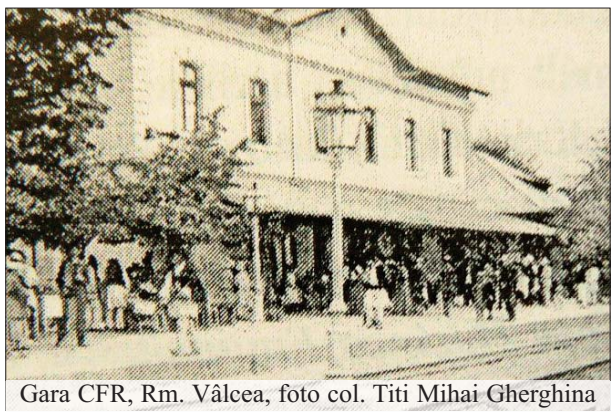
Gara CFR, Rm. Vâlcea, foto col. Titi Mihai Gherghina

o ruşine a oraşului productiv şi muncitoresc de mare faimă, nu demult...A rămas doar Turnul de apă (din acest CPL) care...plânge sub pod (în perspectivă)...

În fundal Turnul de apă al CPL

Podul CFR Râmnicu Vâlcea - Curtea de Argeş

« ITALIENII DIN ROMÂNIA. O ISTORIE ÎN IMAGINI »

Sub titlul "RO.AS.IT şi-a făcut noi prieteni la Râmnicu Vâlcea", *Piazza Romană*, 22 04 13, redăm mai jos următorul text-comunicare: *Asociația Italienilor din România – RO.AS.IT. a lansat, la Râmnicu Vâlcea, cartea-album "Italienii din România. O istorie în imagini". Evenimentul s-a desfăşurat în Sala Foaier a teatrului "Anton Pann", în cadrul reprezentat de expoziția de fotografii-document cu acelaşi nume.*

După discursul introductiv al domnului Florin Epure, directorul Direcției Județene pentru Cultură Vâlcea, au luat cuvântul personalități ale lumii politice şi culturale din zonă. Deputatul Romeo Rădulescu a vorbit despre rolul avut de etnicii italieni în progresul cultural şi economic al județului, anunțându-şi intenția de a-l sprijini pe

pag.11

SCRIITORUL CĂLIMĂNEŞTEAN TUDOR DUMITRU SAVU

Gheorghe MĂMULARU

Printre prestigiaosele personalități ale oraşului Călimăneşti, un loc de seamă îl ocupă scriitorul Tudor Dumitru Savu. S-a născut la 1 februarie 1954 la Rm. Vâlcea, dar copilăria şi studiile primare şi liceale le-a petrecut la Călimăneşti. Părinții săi: tata, medicul Dumitru Savu, mama Victoria (născută Iscrulescu), profesoară de limba română din localitate, au avut doi băieți: Tudor şi Şerban, viitorul medic. Părinții scriitorului nostru au fost oameni de aleasă ținută morală şi probitate profesorală, modeşti şi oneşti, aveau o vastă cultură generală şi reuşeau să cucerească interlocutorii prin plăcutele discuții şi consultațile medicale (ale dr. Dumitru Savu).

Cei doi copii au fost crescuți în legea creştină a strămoşilor şi au primit o frumoasă educație. Din fragedă copilărie cei doi frați au deprins gustul lecturii.

Tudor, mai mare cu un an decât fratele său, Şerban, a făcut şcoala primară la Jiblea Veche, pe care a terminat-o în 1961. A urmat apoi cursurile Liceului Teoretic „Mircea cel Bătrân" din Călimăneşti pe care le-a absolvit în anul 1973. Încă de pe băncile şcolii a dovedit certe înclinații literare şi a participat la şezătorile literare, la olimpiade şi la serbările şcolare, adesea cu producții literare proprii. Debutează cu poezie în ziarul vâlcean „Orizontul" (1970), publică în 1971 şi în revista liceului, „Icar XX".

Familia dr. Dumitru Savu era prietenă cu familia scriitorului A.E. Baconsky, care venea adesea la Călimăneşti după stabilirea părinților săi aici (1965). Cei doi feciori, Tudor şi Şerban, îl îndrăgeau şi-i sorbeau cu nesaț poveştile sale: din călătoriile intreprinse în țară şi străinătate, eseurile şi poeziile create de el. „Adesea, îmi spunea doamna profesoară Victoria Savu, întâlnirile cu Tolea (aşa i se spunea între prietenii apropiați lui A.E. Baconsky) se transformau într-un adevărat cenaclu literar, în care creația literară era amplu dezbătută! „Toți membrii cenaclului, continuă doamna profesoară Savu destăinuirea sa, erau îndrăgostiți de cultură, erau cuprinşi de setea de a se informa şi de a cunoaşte cît mai multe lucruri interesante din lumea scriitorilor români şi străini". În anul 1972 a apărut una din monumentalele sale scrieri: „Panorama poeziei universale contemporane". Această capodoperă literară a lui A.E. Baconsky a fost cunoscută de membrii cenaclului Savu cu mulți ani înainte de tipărire. Pe când era elev la liceu, Tudor a fost colaborator al Bibliotecii orăşeneşti din Călimăneşti; a recitat la diverse şezători şi concursuri literare din poeziile lui Mihai Eminescu, A.E. Baconsky, Tudor Arghezi, etc. A obținut premiul special al Comitetului Județean U.T.C. Vâlcea pentru cel mai valoros tânăr recitator al Concursului şi Festivalului de Poezie Patriotică „N. Bălcescu" ediția a II-a, 1971.

După terminarea liceului, Tudor Savu, moştenind-o pe mama sa (profesoară de limba română), a dat concursul de admitere la Facultatea de Filosofie a Universității Babeş - Bolyai din Cluj Napoca, secția română-franceză. În anul 1973 Şerban, fratele mai mic cu un an, moştenind înclinațiile tatălui, a mers la medicină.

Tudor student fiind, a depus o intensă activitate publicistică la revistele literare şi la unele cotidiene ale verii. În anul 1977 a terminat facultatea şi a obținut media 10 (zece). După absolvire a fost repartizat la un liceu din Ardeal şi a predat limba română. Dar Tudor devenise cunoscut de pe băncile universitare şi apreciat de profesorii săi, şi la recomandarea lor, după câteva luni de „stagiu", a fost angajat la revista literară „Tribuna" din Cluj Napoca, la care a lucrat până la sfârşitul vieții sale.

S-a căsătorit cu o distinsă colegă de facultate, Cătălina Boroş, cu care a avut doi băieți: Mihai, specializat în calculatoare, şi Şerban, pictor. Doamna profesoară Victoria Savu, mama lui Tudor, făcea aprecieri elogiatoare la adresa norei sale; cam rar se întâmplă ca soacra să aprecieze meritele norei!

Dânsa mi-a spus, că nora, Cătălina, s-a născut în aceaşi zi, lună şi an, cu Tudor! Iată două evenimente fericite ale celor doi tineri căsătoriți: precocupările literare şi data naşterii.

Tudor Dumitru Savu a fost membru al Uniunii Scriitorilor din România şi, de la începutul anului 1995, şi membru în Comitetul Director al acesteia; vicepreşedinte al Fundației „Lucian Blaga" din Cluj Napoca; membru al Fundației Internaționale „Balkanika" de sub egida U.N.E.S.C.O.; redactor la revista „Tribuna"; director la Radio - Televiziunea Cluj Napoca; cercetător la institutul de cercetări „Sextil Puşcariu", al Academiei Române, filiala Cluj Napoca.

A făcut şi două specializări postuniversitare în Germania (1987) şi Italia, la Roma (1988). A participat la sesiuni de comunicări, simpozioane pe diferite teme, precum şi la Congresul Uniunii Scriitorilor din România. A fost şi un mare colaborator cu producții literare la revistele: Tribuna (Cluj Napoca), Steaua, Convorbiri literare, Vatra, Orizonturi, Luceafărul, Cronici, Românul, Călimăneşti, etc.

Debutul său literar îl face cu o poezie în ziarul vâlcean „Orizont" (1970). Din anul 1971 publică şi în revista liceului din Călimăneşti „Icar XX". Proză, începe să publice din 1977. În ultimele două decenii (1981-2000) a publicat următoarele cărți:

1. „Marginea Imperiului", nuvele, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 1981, pentru care a primit premiul „Mihail Sadoveanu" al Asociației Scriitorilor din Iaşi. Acest volum a stârnit şi interesul lui Mircea Eliade.
2. „Treizeci şi trei", roman, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, ..., acest volum a fost premiat cu Premiul C.C. al UTC.
3. „De-a lungul fluviului", roman, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 1985.
4. „Fortul", roman, Ed. Militară, Bucureşti, 1988.
5. „Cantacuzina", roman, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 1995. Pentru acest volum, la 4 decembrie 1997 a primit premiul Academiei „Ion Creangă".
6. „Echipa generalului", roman, Ed. Viitorul românesc, Bucureşti, 2001, postum.

De-a lungul timpului, Tudor, în ciuda multiplelor sale preocupări, nu şi-a uitat meleagurile natale. Adesea poposea la Călimăneşti, la părinții săi, şi la Bibliotecă. La această bibliotecă, scriitorul nostru drag a lansat unele din producțiile sale literare.

Din nefericire însă, viața sa a fost de scurtă durată. După o îndelungată suferință, pricinuită de o boală necruțătoare, firul vieții a fost întrerupt în ziua de 19 octombrie 2000, la Cluj Napoca. Avea doar 46 de ani şi era în plină capacitate creatoare. Pentru noi, concitadinii săi, a fost o grea pierdere şi durere sufletească.

Închei această modestă expunere cu autograful autorului pus pe romanul său „Cantacuzina", lansat şi la Călimăneşti în ziua de 19 iulie 1995: „Cititorii să citească / Scriitorii să scrie / Viața să viețuiască / Moartea să le rostuiască pe toate / ca într-o iluzie / ca într-o concluzie." T.D. Savu, 19 iulie 1995, Călimăneşti.

DIN POVESTEA FĂRĂ SFÂRŞIT A SFÂRŞITULUI LUMII

Gheorghe PANTELIMON

Este o realitate că problema sfârşitului lumii preocupă oamenii, într-o măsură mai mare sau mai mică. Mulți specialişti străini şi români şi-au exprimat opiniile legate de această idee controversată. În cartea sa "Sfârşitul lumii, o poveste fără sfârşit", Lucian Boia sintetizează foarte bine fenomenul şi arată că această vi-ziune revine din când în când în imaginarul omului. Deşi omul a evoluat foarte mult de-a lungul istoriei, în ceea ce priveşte raționalul s-au schimbat puține lucruri. Aspecte la fel de interesante abordează în publicațiile sale şi prof. dr. Toader Nicoară de la Universitatea "Babeş Bolyai", din Cluj Napoca, specialist în istoria modernă, istoria mentalităților şi imaginarului, şi antropologie istorică. Acesta explică, pe baza argumentelor, când a apărut ideea de "sfârşit al lumii" şi cum s-a perpetuat ea din antichitate, până în prezent. Toate marile religii au avut o viziune despre începutul şi despre sfârşitul lumii. Ideea sfârşitului lumii s-a arătat mai pregnant în contextul apariției creştinismului şi se referă la promisiunea domnului Iisus Hristos că va reveni a doua oară pe Pământ, la Judecată.

De aici ideea sfârşitului lumii este asociată cu sentimentul de pedeapsă, de spaimă. O astfel de viziune a apărut ca urmare a faptului că din cunoaşterea umanității, cu toate progresele ştiințifice care s-au înregistrat, lipsesc două repere esențiale la care nici ştiința şi nici sistemele religioase, nu dau răspunsuri definitive, despre cum a început, dar mai ales, cum se va sfârşi lumea.

În toate civilizațiile, începând cu cea primitivă, omul a avut

curiozitatea să prevadă viitorul…

Se poate spune că "sfârşitul lumii" este o poveste fără sfârşit. În diferite momente ale istoriei, ideea apocalipsei a avut infuenţe diferite asupra oamenilor. Romanii şi anticii greci, nu aveau o viziune aşa de elaborată. Cele mai elaborate teorii aparţin Evului Mediu, când au apărut versetele lui Nostradamus, a căror ambiguitate te face să găseşti în fiecare epocă semne ale sfârşitului. Motivul pentru care s-au perpetuat aşa de multe teorii în Evul Mediu îl constitue condiţiile grele de viaţă. În Epoca Modernă, până la Primul Război Mondial, omenirea a intrat din nou într-o perioadă optimistă. Nici după cele două Războaie Mondiale nu a existat un mare interes pentru asemenea idei. În 2000, care a fost considerat anul când va avea loc sfârşitul lumii, spaima apocaliptică a avut o intensitate mai redusă. Omenirea avea un suflu optimist generat de căderea comunismului şi exista o încredere mai mare în sistemul capitalist. Discuţii aprinse s-au purtat despre ziua "sfârşitului lumii" anunţată pe 21 decembrie 2012. Conform calendarului mayaş această dată marchează finalul unui ciclu de 5200 de ani, interpretat de către unii drept o profeţie despre sfârşitul lumii, deşi el prevede începerea unei noi ere. Profesorul Teodor Nicoară consideră că astăzi putem lega viziunea despre sfârşitul lumii de faptul că lumea civilizată se află în criză, fenomen care creează un context în care spaimele au trecere la nivelul psihologiei colective. Pe fundalul neliniştilor provocate de criza economică actuală, care conform opiniilor unor analişti este mai mare decât cea din perioada 1929-1933, frica de ziua de mâine şi de viitorul pe termen mediu fac ca aceste idei să aibă impact mai mare la public. Se apreciază că este posibil ca fenomenul 21 decembrie 2012 să dea naştere unor curente religioase sau spirituale noi.

Sunt şi opinii conform cărora teoriile apocaliptice care au speriat multă lume au fost lansate cu scopul de a distrage atenţia omenirii de la adevăratele probleme cu care se confruntă criza economică şi financiară, criza alimentelor, criza morală etc.

Un sondaj global arată că majoritatea dintre cei care consideră că vor prinde sfârşitul lumii şi au viziuni apocaliptice au venituri mici şi o educaţie slabă. Nici nu am intrat bine în anul 2013 că suntem "bombardaţi" cu unele profeţii ale lui Nostradamus, conform cărora în perioada 2012-2013 va avea loc al Treilea Război Mondial, înainte de acesta vor fi asasinaţi patru şefi de stat, iar până în 2016 toţi oamenii vor muri, iar un etnolog german, Lars Frühsorge, susţine că a descoperit în scrierile aztecilor că apocalipsa o să vină peste vreo 10 ani. Deşi populaţia actuală este mai şcolită, mai educată, mai bine informată, acest subiect apare în preocupările oamenilor pentru că este la modă şi este puternic mediatizat. În ciuda evoluţiei ştiinţei există încă incertitudini legate de seva întâmplărilor şi vor exista viziuni despre "sfârşitul lumii" atâta timp cât oamenii nu vor primi asigurări ferme. Frica de sfârşit va fi mereu prezentă, se schimbă doar motivele. De aceea specialiştii ne recomandă să ne înarmăm cu multă răbdare şi încredere, să fim raţionali şi să mergem pe ideea "vom trăi şi vom vedea". Oricum dacă o să vină sfârşitul lumii tot nu putem face nimic. Nici cei care şi-au confecţionat buncăre nu vor scăpa. Există însă motive reale de optimism. Conform datelor ştiinţifice, Soarele, steaua care ne furnizează lumină şi căldură - în absenţa cărora nu ar fi posibilă viaţa pe Pământ, nu are decât vreo 4,5 miliarde de ani, şi am putea spune că este în floarea vârstei, la maturitate. Va continua să radieze în acelaşi mod încă vreo 5 miliarde de ani. Până atunci în Univers se vor produce multe transformări şi probabil urmaşii noştri vor găsi soluţia să se mute pe o altă planetă care ar putea fi făcută prielnică vieţii.

Aşadar să ne bucurăm de fiecare clipă a vieţii.

ARS MUNDI

SĂRBĂTOARE A MUZICII CAMERALE LA FILARMONICĂ

ALEXANDRU MUNTEANU ÎN RECITAL EXTRAORDINAR

Pe 3 aprilie anul curent, la Filarmonica vâlceană au răsunat acordurile de chitară clasică a unuia dintre virtuoşii instrumentului, ai României - Alexandru Munteanu, din Craiova, în prezent student în ultimul an la Conservatorul Superior de Muzică din Malaga-Spania (Eugen Petrescu, „Tânărul artist oltean...", Cultura valceană, nr. 84, martie 2013), şi cu o bogată experienţă pedagogică şi interpretativă în ţara lui Dali şi Picasso, a lui Gaudi. Înaintea audiţiei din seara concertului, am ascultat o interpretare a „Capriche arabe" semnată de Andre Segovia, considerat părintele repertoriului clasic de chitară, şi am constatat, după concert, că românul nostru calcă pe urmele celebrului înaintaş considerat printre cei mai importanţi ai sec. XX...

O execuţie a întregului repertoriu de înaltă ţinută, tehnică deosebită, o dreaptă plină de energie-mereu în alertă şi o stângă la fel de mobilă şi precisă-tastând şi ciupind în acelaşi timp, caracteristici care îl recomandă şi ca un veritabil urmaş al marelui Paco de Lucia, interpretul şi compozitorul născut în 1947 şi care a fost numit cel mai mare chitarist de flamenco din toate timpurile!...

În această seară, de aprilie, în aşteptarea sărbătorilor de „Florii" şi „Paşte", Alexandru Munteanu ne-a delectat prin interpretarea unor partituri de chitară şi pian ale sfârşitului de secol XIX şi începutul secolului XX, aducând în acustica sălii mari valori ale celor două instrumente: Julian Arcas (1832-1882), Francisco Tarrega (1852-1909), Isaac Albeniz (1860-1909), Erik Satie (1866-1925), Ernesto Lecuona (1895-1963) şi Paco de Lucia (n. 1947).

„Adelita", de Francisco Tarrega, compozitor şi chitarist spaniol, este numele primei lucrări cu care Alexandru Munteanu şi-a deschis recitalul, o schiţă muzicală pentru chitară clasică, de mare sensibilitate, precum şi numele, exprimând fineţea pertsonajului feminin. Apoi interpretul dă glas strunelor cântecului „Fantasia sobre el pano" (Fantezie pe pânză-trad.noastră) de Julian Arcas-compozitor şi chitarist, şi el faimos, şi de la care Tarrega s-a inspirat uneori mai mult decât trebuie; recuoaştem, din interpretarea chitaristului nostru, frumuseţea recunoscută a compoziţiilor lui Arcas. Şi iată, din nou Francisco Tarrega cu „Capriche arabe" (Capriciu arab) în care simţim mistificarea şi perseverenţa arabă în asumarea tematicii abstracte, după cum spuneam, într-o interpretare pe care am avut ocazia să o comparăm cu a marelui Segovia (celebru în transcripţiile sale după Bach)! interpretul nostru, cântând cu mâinile şi cu mintea, asigurându-şi alura de mare clasic...

În această parte de început a concertului, Alexandru Munteanu şi-a fixat un repertoriu cu adresă la compozitorii clasici, nu numai de muzică pentru chitară, dar şi transcripţii după pian, urmând, iată, Isaac Albeniz, compozitor şi pianist spaniol, care uimeşte prin măiestrie şi amestec de poezie, plătind tribut peisagismului... „Rumores de la Caleta" (Ritmuri de la Caleta), bine ritmată-dar şi subliniată notă cu notă, intuind poezia... Erik Satie, compozitor francez, ohoho... pianistul care a căutat prin meandre, dar care l-a cunoscut şi pe George Enescu, şi pe Constantin Brâncuşi, şi nu oricum, ci prin legea creaţiei;...şi care l-a inspirat pe Alexandru Munteanu într-o „Gnossienne nr. 1" în care simţim ceea ce a avut mai scump-în muzica sa, Satie: expresia!...rafinat muzician chitaristul nostru! O muzică grea, o transcripţie nu tocmai uşoară. Şi ca să se pună capăt marilor încercări, recitalul continuă cu Isaac Albeniz: „Cadiz" o schiţă muzicală scrisă în formă de sonată şi transcrisă pentru chitară; un repertoriu, până acum de lux, dar în această etapă, încheiat cu celebra „Romanţă anonimă" parcă născută pentru chitara clasică, şi care ne vine în auz oricând vine vorba de chitară...foarte frumoasă lucrarea, şi la fel de plăcută interpretarea.

Cele două lucrări de Albeniz: „Granada" şi „Asturias", poezie şi acurateţe în interpretare, respectiv, fastuoasa imagine a Asturiasului medieval - dublată de o interpretare dezlănţuită şi plină de savoare în cele două părţi ale sale - au produs o teribilă impresie publicului, şi nouă, melomanilor, şi au pus punct lucrărilor lui Isaac Albeniz (acest „Asturias" adevărată emblemă de rafinament şi expresie a muzicii spaniole pentru chitară clasică).

Concertul continuă cu teribila muzică în stilul flamenco promovată atât de bine de Paco de Lucia, pentru început, „Rondena"...o rondenă din oraşul Ronda-Malaga din Spania, parcă o introducere în muzica de falmenco care umează să eclateze în sala Râmnicului, cu un singur instrument pe scenă, dar cu şase coarde, şi din care s-au născut atâtea instrumente!... Dar, mai facem un popas în muzica lui Ernesto Lecuona, compozitor şi pianist cubanez, Alexandru Munteanu, interpretând admirabil „Malagueña", un dans spaniol lent, în care interpretul controlează cu siguranţă falangele celor două braţe-mâini; dreapta, stăpânind după tonalitate dar hotărât centrul instrumentului, iar stânga, în acelaşi timp, impresionând prin acurateţe, unele degete presând, altele ciupind coardele...şi deabia suntem la prescripţia pentru chitară de Lecuona, dar ce urmează! ...recital de flamenco marca Paco de Lucia: „Reflejo de luna" (Reflectă luna) ne înfiorăm când auzim-vedem cum se strecoară luna printre franjuri de nori, drum reflectat de luciu de apă, în care alunecarea mai este obstaculată de câte o ramură în apă sau de vreun castor; „Los Pinares" (Pădurea de brazi) în care auzim ritmul drăcesc de tocuri şi castaniete-vibrează sala de muzica lui Paco de Lucia pe strunele lui Alexandru Munteanu-din nou forţa la mâna dreaptă-teribilă-picados! ..."Fuente y caudal" (Fântâna şi fluxul)...ce mâini, ce stângă! ... „Gitanos andaluces" (Ţiganii andaluzi) o partitură plină de farmec, de variaţii armonice, de ritmuri, în care parcă vedem dansul surprinzător de dinamic şi elastic al trupului ţiganului frământat de sus până jos transpus în ritm şi dans, în muzică! de câte secole, oare? ...Noi îl vedem şi simţim precum flacăra care arde, ascuzând al patrulea cui destinat lui Cristos!

pcickirdan

PAULIAN BUICESCU

La Domnu-acasă, în Astral!

Am bătut mereu cu pasul, vai, deşerturi şi coline
Fără Dumnezeu în suflet, şi credeam că-mi este bine
Am citit carţi, o mulţime, şi-mi făceam mereu repere
Ce se succedau continuu, demostrând că-s efemere.

Până am aflat de-o Carte, ce cuprinde multe cărţi
(66 sunt la numar, şi tabele, dar şi harţi)
Te învată cu iubire (nimic nu este impus!)
Pedagogul Veşniciei, Care e Christos Iisus!

Răul, ce mă dominase din' nainte de-a mă naşte
Nu-l mai simt, pentru că Domnul, e Păstorul ce mă paşte
Ca să lupt cu toată forţa, cu ispitele nefaste
Şi să biruiesc păcatul, prin Iisus şi a Sa Oaste!

Ornicul, iată, îmi sună, că-n sfârşit sosit-a "ceasul"
Că-n drumul spre mânturie, să iuţesc de-acuma pasul
S-aduc în Oaste şi pe alţii, să luptăm spiritual
Că sigur vom avea răsplata, la Domnu-acasa în Astral!

Adevarat A Inviat!

Dacă postit-am pentru Domnul
Şi am simţit c-A Pătimit
De ne-am iertat unii pe alţii
La Preot, ne-am împărtăşit,

Atunci să mergem la-Înviere
La Casa Domnului din sat
Şi să cântăm cu toţi creştini:
Christos Domnu-A Înviat!

Şi 40 de zile-n lume
Hotă şi necurmat
Salutul nostru să ne fie
Doar "Christos A Inviat!"

Răspunsul inima să-l dea
Prin suflet, dar şi cugetat:
(Privind în ochi
creştinul-frate)
"Adevarat, A Înviat!"

ARS

O RECEPTARE NOUĂ A LUI BRÂNCUŞI: MIHAI SPORIŞ

SEMNE ŞI SENSURI ALE SACRULUI ÎN ARTA LUI CONSTANTIN BRÂNCUŞI

Marian MIHĂESCU

Cartea lui Mihai Sporiş intitulată „Semne şi sensuri ale sacrului în arta lui Constantin Brâncuşi" apărută la Editura Intol Press în 2012 la Râmnicu Vâlcea, prezentată şi la Curtea de Argeş în şedinţa din aprilie a Clubului Iubitorilor de Cultură din capitala basarabă, „sporeşte"(folosirea verbului ca repetare semantică a numelui autorului nu este întâmplătoare) informaţia despre Brâncuşi din articolul de dicţionar dedicat marelui sculptor de „Le petit Larousse/en couleur/Dictionaire encyclopedique", p.1198, apărut la Paris, precum şi informaţia dată despre Brâncuşi în „Micul dicţionar enciclopedic", apărut la Bucureşti în 1972, prin aceea că nota fundamentală pe care o comentează autorul în cartea de faţă este categoria „sacrului".

Această categorie estetică constă, în primul rând, în felul în care sculptorul român din Hobiţa Gorjului propune lumii o operă plină de simboluri.

Dacă am analiza, fie măcar, ansamblul monumental de la Târgu-Jiu – „Masa tăcerii, Poarta sărutului, Coloana infinită", vom descoperi simbolistica urmărită de artist: cercul mesei ca cerc al vieţii, poarta ca punct de trecere dintr-o lume în alta, coloana ca scară spre cer, legătură a cerului cu pământul, legătură dintre sacru şi profan etc. Toate aceste simboluri sunt tot atâtea puncte de plecare apoi spre numeroase alte opere artistice de toate genurile (plastice, literare, muzicale etc), realizându-se astfel, în sens postmodern, a intertextualităţii şi a sincretismului artelor, Brâncuşi însuşi devenind un simbol al modului nostru de a ne manifesta în relaţia cu cosmosul.

Cartea nu este o simplă monografie despre Constantin Brâncuşi, ea este un amplu eseu, o monografie poetică despre drumul şi destinul lui Constantin Brâncuşi. Este un eseu despre spaţiul sacru care l-a zămislit pe Brâncuşi, aria sacră a Polovragilor, „loc de la porţile oltene ale Parnasului" (p. 22), căci în toponimia Polovragilor autorul găseşte ecoul semantic al numelui Apolo, un spaţiu binecuvântat ce se extinde de-a lungul „paralelei de 45 de grade, latitudine nordică" ce cuprinde Mehedinţii, partea de nord a Gorjului şi a Vâlcii, cu salba de mânăstiri Polovragi, Bistriţa şi Hurezi, partea de nord a Argeşului şi a Muscelului cu Biserica Domnească şi Mânăstirea de la Curtea de Argeş, Mânăstirea lui Negru Vodă de la Câmpulung şi tot aşa până spre părţile Buzăului. Este un spaţiu în care s-au format numeroşi cărturari şi artişti, de la Macarie, cel care a tipărit la Govora primele cărţi religioase şi până la istoricul Aurelian Sacerdoţeanu, de la Maria Lătăreţu la Filofteia Lăcătuşu etc. (p. 26-27 ş.u.).

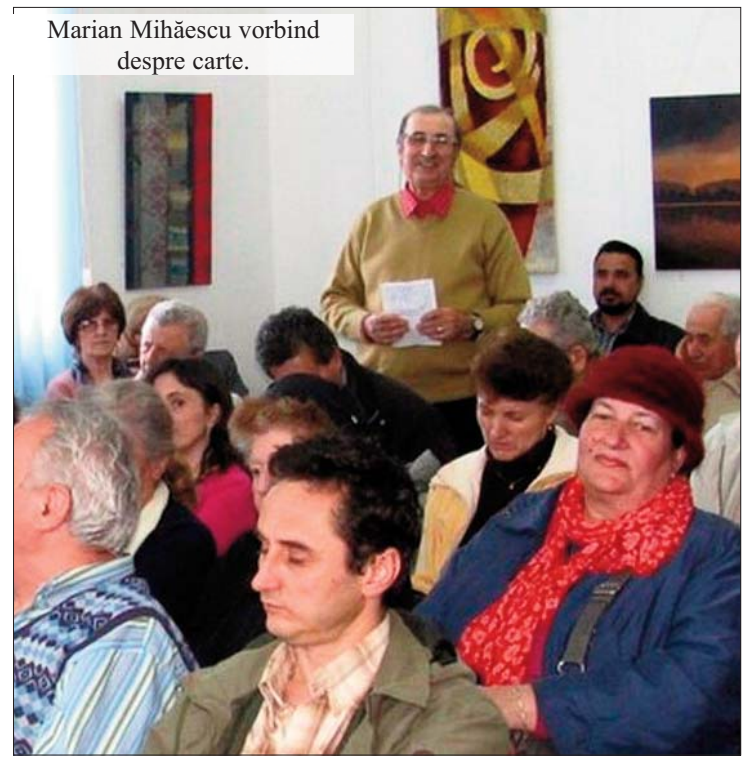
Marian Mihăescu vorbind despre carte.

Intr-un capitol special se face prezentarea Ansamblului monumental de la Târgu-Jiu, unde sensul de parcurgere a acestuia este o „horă în două părţi", una în sensul ceasornicului („pe pământ, de la stânga la dreapta"(p. 38), alta în sens trigonometric („în cer, de la dreapta la stânga" (ibidem) : „Plasate pe o circumferinţă imaginară, monumentele se pot supune mersului ceasornicului, sau celui trigonometric. Încercând semnificarea circuitului solar,viaţă a zilei, ca timp al trăirii, ne aflăm în sensul soarelui,cumva în oglindă pământeană a cronologiei. În cer sensul e trigonometric, de la dreapta la stânga, într-o arcadă ca o lumină de zi, cu răsărit şi asfinţit. Pe pământ umbra merge de la stânga la dreapta,pe abcisă şi noi, cu chipul oglindit în sus, luând în piept lumina, în acest sens măsurăm curgerea. Dar numai în timpul zilei, pentru că noaptea nu avem umbră şi nici oglindire. Fiecare suntem cu steaua noastră de veghe şi cu soarele în visul altui tărâm. Noaptea ieşim din curgere, cum o facem şi în răposarea perpetuă. Soarele ne înconjoară pe dedesupt, ocolindu-ne în acelaşi sens trigoiometric. Aflaţi cu ochii închişi suntem în sensul lui, cu oglindirea absentă. Iată-ne în noapte şi în moarte, în acelaşi sens, de la stânga la dreapta, de la Apus la Răsărit! Acesta este sensul în care credem că şi-a imaginat povestea, inculcată în arta sa, Constantin Brâncuşi, copilul-cuvânt, cioplitorul-calfă şi meşterul titan, ajuns la masa înţelepţilor pentru a lumina, nemuritor, universul artei."(p.38).

Aforismele lui Brâncuşi, surprinse mai întâi în cartea lui Constantin Zărnescu, devin şi aici obiect al dezbaterilor, căci ele sunt adevărate chei pentru descifrarea gândurilor brâncuşiene. Iată unul dintre ele care ilustrează perfect atitudinea marelui artist faţă de spaţiul românesc: „În arborele latin noi (românii) am fost fructul care s-a copt ceva mai târziu. Însă aici, la hotarul dintre cele două lumi, Orientul şi Occidentul unde trăim noi – avem un mare destin.".

Interesant este paralelismul pe care îl propune autorul între artistul gorjean şi grecul din Toledo (El Greco), amândoi, deşi la interval în timp de circa 300 de ani, plămădiţi în contextul artistic al „Bizanţului apres Bizanţ", potrivit expresiei lui Nicolae Iorga, sunt nevoiţi să-şi facă loc într-un spaţiu artistic occidental. (p. 83)...

O carte izvorâtă din dragoste şi cultură:

„Mi-am luat copiii, prietenii şi soţia în pelerinaj şi am călcat pe urmele fratelui mai mare, Brâncuşi, în toate anotimpurile."(p. 129).

Citind cartea lui Mihai Sporiş, parcurg şi eu acelaşi drum iniţiatic pe urmele lui Constantin Brâncuşi, mulţumind desigur marelui artist, dar şi călăuzei, care este autorul acestei cărţi.

ASALTUL CATRENELOR… EPIGRAME

Mihai SPORIŞ

A apărut la Editura Silviana, în 2013, „Asaltul epigramelor", autor Ion Micuţ… un recidivist în domeniul scrierilor umoristice, cu antecedente şi în alte apariţii editoriale. Cartea ilustrată, inspirată grafic de Ion Tălmaciu şi recomandată printr-un catren de George Zarafu, are o structură cvadripartită, respectând, la altă scară, numărul patru. Chiar coperta I cu cele patru personaje se înscrie în acest cod, remarcând doar faptul că deşi adevărul este costumat în alb are nasul lui Pinochio şi promisiunea inscripţionată. Bunele intenţii ale lozincilor ştim de mult, rămân promisiuni. La sugestia autorului, un hâtru prin excelenţă, îi oferim şi noi câteva palme amicale… O facem prin câteva catrene sugerate de substanţa cărţii, cu evidentă direcţie către autor şi opera sa, numai bună de luat la palme, dacă ne este permis să o salutăm, prea călduros, tocmai odată cu venirea căldurii. Despre magistratul-procuror o viaţă s-ar putea spune, evident, vrute şi nevrute. Insistăm pe cele sugerate tematic, subtil şi cu … stil:

Cu pix
La fix
Mare
N-dosare
Stiloul
Eroul
Duhului
Văzduhului
Alegi
Cu(legi)
Din lumea
Ca lumea
Din speluncă
Din luncă
De la vie
Din chilie
De pe stradă
Din ogradă
Din bordei
Fără chei
Din casa
Făţoasa
Din palatu
Naltu
Să pui
Făr să spui

În naopte
Cu şoapte
Bătăi în uşă
Mâna-n cătuşă
Apoi duba
Ba du ba

La bulău
Că-i dă-l rău
A călcat tălâmbul
Drept cu strâmbul
s-a constatat
consemnat
cu pixul
fixul
Cu tocul
Doctul
Cu chimicul
Fără gumă
Şi glumă
De-adevărat
A călcat
Zevzec
Pe bec
În picioare
Ziua mare

Pân la cot
Cu bot
Cu tot
Pân la gleznă
Mai în beznă
Apoi lipsă
La eclipsă

Iată-ne deci…
La beci, la beci
Gata de meci
La coteţ
Pentru judeţ
Să vedeţi
După preţ
Fără cauţiune
Costumaţiune
Zebrele
Dungatele
Vai de păcatele
Nejudecatele.

Să-l treacă
Să-l petreacă
Cu picioarele
Şi tractoarele

Cu ochii
Dedeochii
Ocarele
Ziarele
Avocaţii
Fârtaţii
Rudele
Udele
Cu batiste
Acatiste
Ţigarete
Şi pachete

Dosarele
Grelele
Cu filele
Miile
Stivele
Ca lemnele
În aşteptare
Spre spargere
Dezlegare
Şi judecare
El marele
Tarele
Pixul

La fixul
Dus-a omul
La domul
Ferit de soare
La răcoare
Să aştepte
Să se deştepte
Cu cele drepte
Să stea în beznă
Pân la gleznă

Unii cu fason
Stau la pension
Fără vizor
Cu televizor
Color
Şi calculator
După renta
Fenta
Pontul
Contul
Cu putere
Şi-sau avere
Pile
Vile
Diamante-chile

Petrec
Hulpavii
Bolnavii
Fără scăpare
La-nchisoare.

Duşii
Seduşii
Pe jos
Prin dos
Cu poteraşi
Drăgălaşi
Cu mascaţii
Laţii
Înalţii
Ca di-ntâmplare
La plimbare
Subiecte-n zare
Începe cu zor
Pe la-nserare
La televizoare
Judecata
Gustata
Pe zeci de canale
Hoţii
Cu toţii

Tâlharii
Coţcarii
Escrocii acarii
Fii ploii
Ne sunt eroii.

Sunt şi chestiuni
adânci
Dar atunci, păcat de
munci.

Fixul-pixull
Cu lege-se-nţelege
Pe legat dezlege
Chimicul cinicul
De-neşters se şterge
Antidotu-i totul
Pentru zdup:nup nup
Ş-afară ţup ţup

Judecătorul
Jucătorul
Făcătorul
Fără inhibiţie
La justiţie
Cu obligaţie

La indicaţie
Constată
Deodată
Lipsurile
Clipsurile
Prezenţa absenţei
Lipsa decenţei
Tura-vura
Procedura
Dantura
Inculpatului
Avocatului
Starea vremii
Toiul iernii
Antrepriza
Expertiza

Punctu-i departe
În altă parte

Dosarul
Murdarul
Culoarea
Valoarea
Încadrerea

MUNDI

Pledoaria
Vorbăria
Damnarea
Plânsul
Apoi…recursul

Jalba
La neagra-alba
Pârâtul
Urâtul
Iar unsul

Mulsul
Plânsul
Şi tot râsul
De omu-insu
În capcană prinsu.

Virgula
Caligula
Îţi fac felul
Şi apelul

Rebelul
După instanţă
Altă speranţă.

Concluzii după… sentinţe

1) Legile-s ca nişte chei
Făcute numai pentru ei
Nu conta doar pe dosare
În parale-ai apărare

2) Atunci îşi spuse omu-n barbă
Asta sigur nu ie oarbă!
După cum dreptatea- mparte
Sigur slugă-i la palate

3) Nu-i aici nicio poveste
Numai cel sărac plăteşte
Plăteşte-ntr-una se-nţelege
Lipsa de duh nu are lege!

4) Balanţa oarbă (?) cu gogoşi
Numai după ochi frumoşi
Doar de greu avut se-nclină
De n-ai bani, sigur ai vină

Ar fi multe de spus despre autor şi creaţia sa, dar ne mărginim la nişte replici sugerate, adică un fel de răspuns la provocări:

Dilema 1

La mari dosare-a scris cu pana
Şi bine-a fost ne dăm noi seama
Da-n epigramă procuror Micuţ
A folosit doar un… icuţ.

Dilema 2

În dosar cu mii de file
Nu afli în ani de zile
Dar în catrenu-ţi, finalmente
Concluzii ai şi argumente.

Potenţă

Eşti bătrân micuţ Ioane
Dar te uiţi după codane!
Cum amice, concurent?
Verde sunt, cu armament!

Marele Micuţ

Privindu-l pe procuror
Sigur numai prin vizor
Este mare, îmi dau seama,
Dar prea-I Micuţ cu epigrama!

Replică la „Democraţia” Pag.25:

Demagogia

Când lupta fu doar vorbărie
Cum se mai poartă-n parlament
Ce-a fost e azi demagogie.
Democraţia? Monument!

Paradoxul

La (ne)dreapta judecată
Tare scump este rahatul
Plată faci la necuratul
Să te scoată fără pată.

Alegeri 2012

Vă amintesc de Anton Pann
Cu păţania din alt an
Noul statut şi regulament
Călcate dur ca-n parlament

CONCERT MOZART DE PAŞTE

MISSA „TRINITAS” ŞI „REQUIEMUL”

Mihail Ştefănescu mulţumind publicului

În ajunul Paştelui, pe 29 Aprilie 2013, în Sala de la Lahovari, Filarmonica vâlceană a oferit publicului un Concert Mozart, programând în stagiunea actuală aceste două magnifice oratorii cu cor şi orchestră: Missa „Trinitas” şi „Requiemul”...De câte ori ascultăm acest Requiem ne aducem aminte de acea sărbătoare a muzicii din oraşul nostru, când Mihail Ştefănescu şi corala sa academică, cu orchestra, au interpretat-o în premieră locală, arătându-şi marile ambiţii; dar şi interpretarea ei, extraordinară, la câteva zile de la declanşarea Revoluţiei Române din 1989, de către Filarmonica bucureşteană sub bagheta lui Cristian Mandeal.

Concertul a debutat cu Missa „Trinitas” (Sfânta Treime) închinată esenţei religiei creştine care defineşte unitatea dintre Tată, Fiu şi Duh, identică cu omul, ieşit din regnul animal în care s-a născut, şi trasformat în fiinţă superioară. ... Sfânta Treime, pe care cel mai bine a definit-o pictorul Rubliov, simbolic, şi care rămâne una dintre minunile înfăptuite de Stăpânul Naturii. Creată în 1776, lucrarea demonstrează maturitatea creativă la care a ajuns încă din pruncie unul dintre marile genii ale omenirii-Wolfgang Amadeus Mozart-muzician, contemporan cu Haydn şi Beethoven, urmaşul lui Bach, şi cel care a făcut din actul muzical o veritabilă ştiinţă! Ştiinţa perfecţiunii, creaţia imediată-esenţa vieţii!...Uşurinţa şi perfecţiunea cu care a compus Mozart, îl trimit direct către Dumnezeu. Şi ca un paradox, Mozart a trăit 35 de ani, şi Mântuitorul cam tot atât, ambii, fiind capabili de absolut în creaţia proprie, creaţie care întăreşte fiinţa umană!

O frumoasă şi continuă fugă pare a fi această missă, radiind lumină în jurul ei, tratată constat de Mihail Ştefănescu în spiritul partiturii marelui înaintaş-compozitorul de geniu, de la început şi până la sfârşit, în acelaşi ton şi idee: de speranţă la viaţă...Ton şi idee care la sârşitul secolului XVIII a instalat definitiv clasicismul în artă şi în viaţă! Ascultăm cu atâta plăcere astfel de compoziţii care ne reântregesc-întăresc moral şi fizic, acum în prag de mileniu trei, debusolaţi fiind de naturalitatea aceasta tot mai necesară şi pe care cei mai mulţi vor s-o spulbere...De aceea, astăzi, nicăieri ca în sala de concert, nu întâlnim o astfel de naturală pace! Cum era de aşteptat, corul, în ambele lucrări, s-a simţit în largul său dând nota de calitate a concertului...Şi nu neplăcută ne-a fost surpriza, care, să recunoaştem, ne-a atras mai puternic către acest concert, aceea de a-l admira pe acest cor în interpretarea celor şase părţi selectate din dramatica şi admirabila - ca suflu artistic şi iluminare!- un fel de Simfonia a V-a sau Simfonia a IX-a de Beethoven - missă care merge la suflet, missă a eroilor morţi: Requiemul de Mozart! Au strălucit coriştii şi dirijorul, a strălucit şi orchestra atât cât a putut, dar au câştigat ascultătorii uimiţi sub incantaţiile sonore ale inconfundabilelor părţi: „Kyrie”, „Confutactis Maledictis”, „Lacrimosa” (aici, reuşind să-l surprindem în imagine pe acest dirijor care s-a născut odată cu corul său, cea mai frumoasă şi căutată-ascultată parte a Requiemului), „Offertorium-Domine Jesu Christe”, „Agnus Dei” şi „Cum Sanctis Tuis in Aeternum”

HRISTOS A INVIAT!

DRAGII MEI, IUBIŢI FRAŢI ŞI SURORI ÎNTRU HRISTOS.

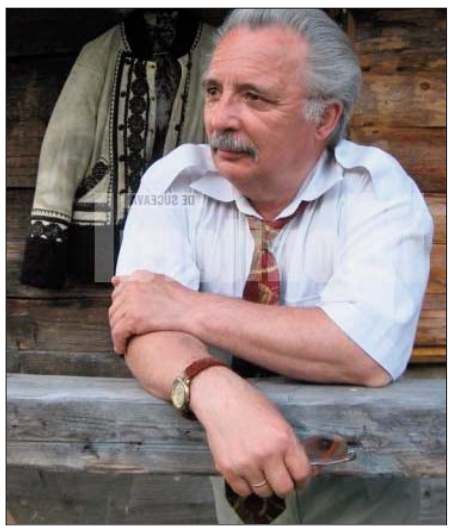

Până-n clipa simbolică a Reînvierii Lui, când Lumina şi căldura Paştelui va aprinde în sufletele noastre speranţa Mântuirii, n-a mai rămas mult timp.

Cele câteva ore grele din Săptămâna Patimelor Mântuitorului nostru Iisus Hristos, vor trece repede.

Pentru că gândurile mele pline de recunoştinţă vor zbura spre Domniile Voastre, toţi cei dragi inimii mele, înaripate de bucuria Reînvierii Lui.

Ca să Vă dorească un Paşte Fericit alături de cei dragi!

Fie, deci, ca Sărbătoarea Sfântă a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos să reverse asupra caselor şi familiilor Domniilor Voastre izvor de sănătate, de belşug şi de binecuvântate bucurii.

Dumnezeu să Vă binecuvânteze şi să vă apere în continuare de toate relele ştiute şi neştiute.

Şi să Vă călăuzească paşii pe drumul vieţii spre adevărata mântuire, deschizându-ne tuturor inimile spre iubire, spre adevărata credinţă, spre iertare şi spre jertfirea de sine întru Adevăr şi Dreptate.

Cu bucurie vesteşte
Vasile TĂRÂŢEANU
Cernăuţi

În spiritul justiţiarului militant nu am cum să nu constat atitudine, spirit de observaţie, implicare activă din partea autorului, lucru pentru care merită … palmele noastre şi respectul pentru exemplul dat. Pentru Ion Tălmaciu adăugăm aici mulţumirea noastră.

ARS MUNDI

COMUNICAT DE PRESA

-16 aprilie 2013-

Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA se implica constant in atragerea si stimularea interesului tine-rilor catre domeniul stiintei.

Astfel, un grup de olimpici ai Colegiului National de InformaticaTudor Vianu au fost sprijiniti cu baza materiala si umana pentru a-si dezvolta ideea unui proiect de cercetare privind panza de paianjen.

Proiectul, desfasurat pe o perioada de un an, a participat in cadrul Olimpiadei Internationale a Proiectelor Mediului Stiinfific INESPO si s-a ca-lificat in primele 200 de proiecte ce au fost selectate pentru a participa la marea finala care va avea loc in perioada 2-7 iunie, in Middelburg, Olanda.

ICPE-CA considera ca dezvoltarea resursei umane tinere reprezinta o responsabilitate fata de mediul social, sustinandu-se, in acest fel, societatea bazata pe cunoastere.

Biroul de Presa ICPE-CA

INVENTICA

COMUNICAT DE PRESA

-1 aprilie 2013-

Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Inginerie Electrica ICPE-CA vine, si in acest an, in sprijinul programului "Scoala altfel".

In perioada 1-5 aprilie, ICPE-CA isi deschide portile pentru grupuri de elevi din invatamantul gimnazial, insotiti de profesori, care doresc sa viziteze institutul pentru a vedea cum se desfasoara activitatea de cercetare propriu-zisa in laboratoare.

Pentru a fi in concordanta cu nivelul de cunostinte si cu programa scolara, elevilor li se vor face demonstratii si aplicatii practice, specifice ingineriei electrice.

Detinand o traditie in domeniul ingine-riei electrice de peste 60 de ani, ICPE-CA doreste sa atraga continuu resurse umane tinere si inovative. Din aceasta perspectiva, ICPE-CA considera cu tarie ca prin sustinerea unor activitati pentru stimularea interesului si cresterea nivelului de cunostinte stiintifice in randul tinerei generatii, isi indeplineste constant responsabilitatea fata de mediul social, economic si, mai ales, stiintific.

Biroul de Presa ICPE-CA

CERAMICĂ DE HUREZ (IV)

Cristian SIMA

Trebuie să trecem peste toate disputele din cultura românească privitoare la modern-tradițional, dispute active, după cum ştim, încă din vremea lui Maiorescu. Vocile care afirmau atunci că tradiționalismul barează pătrunderea luminii progresului, promovau o părere care trăieşte şi acum şi este susținută de oameni de cultură. Îl citez aici pe Erwin Kessler, recunoscut istoric de artă şi filozof care afirma o dată că atâta timp cât vom face caz de "zăngănitul mioritic" nu vom putea fi acceptați de marea cultură europeană. Dincolo de toate acestea, totuşi, toată lumea mizează pe implicarea totală şi a tuturor pentru prezervarea patrimoniului nostru cultural material şi imaterial. Toată lumea e de acord, inclusiv cei care trebuie să dea banii dar nu-i dau, pentru că, din păcate, acest lucru necesită bani şi nu puțini. Chiar şi în perioada comunistă s-au făcut ceva eforturi în acest sens. Cu finanțări minime şi mai ales prin strădania unor oameni inimoşi, s-a reuşit conservarea unei părți a acestui patrimoniu, atât cât s-a putut şi cum s-a putut. Chiar dacă, pînă în 1989, se ştie, istoria şi tradițiile erau afişate în scopul edificării unui naționalism folosit în subsidiar ca propagandă politică şi ca armă de luptă împotriva ideilor capitaliste, reacționare. Astăzi, faptul este pus pe baze reale, prin recunoaşterea valorică, numai că, frâna financiară este funcțională în continuare, valul crizelor economice, se pare, nu ne va lăsa prea curând să facem reparațiile necesare. Din păcate, în acest caz, "prea târziu" poate însemna "niciodată" pentru că, bineînțeles, multe din aceste valori, odată pierdute, nu se mai pot recupera. În episodul trecut am vorbit despre unul dintre oamenii care s-au dedicat acestei munci de recuperare, doamna Corina Mihăescu, cercetător principal la Centrul Național pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale din România. A venit momentul să-i menționăm aici, pe cât mai bine posibil şi pe vâlcenii care au fost, de-a lungul timpului, ataşați acestui act istoric şi cultural. Din păcate, cred că va fi greu să nu nedreptățim pe vreunii dintre ei prin omisiune, din cauza trecerii timpului, a uitării şi a spațiului tipografic restrâns... Ne cerem iertare dintru început dacă se va întâmpla acest lucru... La rugămintea noastră, ne-a sărit în ajutor un om care de mulți ani trăieşte în miezul acestor lucruri, domnul Profesor Doctor Florin Epure, director executiv al Direcției Județene pentru Cultură şi Patrimoniul Național Vâlcea. Instituția condusă astăzi de domnia sa a activat ani lungi pe acest tărâm şi a fost slujită de oameni de valoare.

Reporter: -Domnule director, vă rog să vă referiți în primul rând la oameni şi fapte care, de-a lungul timpului, au contribuit la promovarea ceramicii de Hurez, la sprijinul şi încurajarea meşterilor olari.

Străvechiul meşteşug, aşezat pe strada Olari, din Horezu, a creat şi va crea eternitate pentru arta modelării lutului. Aş vrea să mă refer, mai întâi, la cei care au deschis drumul cunoaşterii istoriei şi tehnicii acestui meşteşug, prin publicarea unor valoroase studii, de exemplu Paul Petrescu şi Paul Stahl care au scris volumul „Ceramica de Hurez" (1956) şi "Olăria țărănească din Vâlcea", în „Studii şi cercetări de istoria artei" (1965). Albumul "Arta populară din Vâlcea" scris de Georgeta Stoica, Elena Secoşan, Ion Vlăduțiu, Paul Petrescu, sub egida Centrului Județean de Îndrumare a Creației Populare, (1972), conține informații valoroase despre ceramica horezeană. Nu vom uita nici cartea cercetătorului Corina Mihăescu, „Ceramica de Hurez" (2005), care a surprins istoria acestor locuri, drumul de la meşetşug la artă, tehinca şi instrumentele folosite, portrete de olari şi mărturii.

Un eveniment important pentru olarii vâlceni a fost ideea domnilor Gheorghe Deaconu şi Ioan St. Lazăr, de a crea un spațiu destinat ceramiştilor, în cadrul Festivalului de folclor „Cântecele Oltului" de la Călimăneşti, în vara anului 1971. O idee fericită a organizatorilor, a aşezat definitiv târgul acolo unde era firesc să fie, lângă marii artişti, în „Treapt", la Horezu. Aşa s-a născut Târgul ceramicii populare româneşti „Cocoşul de Hurez", în anul 1974, o adevărată "Academie a olarilor".

Centrul ceramic de la Horezu continuă să fie locul unde, cu sfințenie, lângă ctitoria Sfântului Martir Brâncoveanu, se ține la locul ce-l merită arta vasului de lut şi se păstrează meşteşugul milenar al culorilor şi formelor, al compoziției decorațiunilor, care relevă personalitatea fiecărui creator. Galeria de artă contemporană de la Horezu este punctul de atracție al turiştilor şi un muzeu unde se păstrează, cu sfințenie, toate acele valori ceramice acumulate până acum. Ion Bordincel, primul director al Casei de Cultură "Constatin Brâncoveanu" din Horezu, este cel care a creat şi a gestionat această galerie, o adevărată deținătoare de comori ale artei ceramicii de la Horezu. Constantin Iovan, actualul director al Casei de Cultură, are o deosebită contribuție la promovarea conservării şi promovării culturii tradiționale horezene.

Dacă vorbim de cei care au promovat meşteşugul ceramicii şi pe artizanii lui trebuie să amintim tot ceea ce au realizat edilii acestui oraş, de la Ion Ganea, primul primar al oraşului, şi până la cei pe care i-am cunoscut, şi cu care am colaborat: Nicolae Buşe, Gheorghe Niță, Constatin Nițu şi actualul primar, domnul Ilie Fârtat. Amintim aici şi pe cei care au fost manageri, organizatori sau promotori ai târgului sau care au făcut parte din juriul care a evaluat produsele ceramice în cadrul concursului "Cocoşului de Hurez": Vasile Roman, Ilie Bădițescu, Doru Moțoc, Mihai Buşe, Sanda Constatinescu, Gheorghe Deaconu, Ioan St. Lazăr, Elena Stoica, Paulina Popoiu, Corina Mihăescu, Nicolae Dragoş, Stelian Ogrezeanu, Mihai Oroveanu, Irina Oberlander Târnoveanu, Dan Lungu, Richard Edwards etc. Maestrul Dinu Săraru, membru al Academiei Oamenilor de Ştiință şi Preşedintele fondator al Fundației Naționale „Nişte Țărani" a acordat, în fiecare an, Marele Premiu „Nişte Țărani" pentru cel mai iscusit meşter, a scris frumoase cronici.

La Horezu am cunoscut oameni care au transformat arta lor într-un mijloc de trai, o sursă de venit, care au creat şi nume de familii artişti de valoare europeană: Ogrezenii, Vicşorenii, Iorga, Frigură, Mischiu, Popa, Bâscu, Pietraru, Giubega, Paloşi, Țambrea, Olaru. Pentru mine nu sunt doar meşteşugari ci sunt artişti fără egal, pentru că în tot ceea ce mângâie şi decorează se află dor, se află arta străbunilor lor, taina creatorului, măiestria.

Pe Stelian Ogrezeanu, unul dintre cei mai importanți ceramişti îl găsim printre inițiatorii şi promotorii "Cocoşului de Hurez". "De mic copil m-am jucat cu pământul şi mi-a plăcut. Nici nu putem să fac altceva. De la tata, Gheorghe Ogrezeanu, un om foarte exigent, am învățat meseria. Mai mult am furat meşteşugul". Stelian Ogrezeanu este un ceramist cunoscut atât în țară cât şi în străinătate, îndeosebi în Germania unde s-a refugiat în timpul regimului comunist. Prin munca sa, a făcut ca ceramica de Hurez să fie cunoscută peste hotare. În anul 1973, când s-a constituit "Asociația Creatorilor Populari din Vâlcea", meşterii populari l-au ales să le fie lider. Este unul dintre fondatorii Târgului ceramicii „Cocoşul de Hurez", în alături de profesorul Gheorghe Deaconu, şi a altor inițiative de promovare a olăritului horezean.

Victor Vicşoreanu, a preluat meseria de la tatăl său, Gheorghe Vicşoreanu, a parcurs drumul de la anonimul meşter de odinioară la prestigiul creatorului contemporan, fiind considerat unul dintre mai mari ceramişti ai țării. Prin munca sa neobosită a adus creațiile sale etnografice la statutul de opere de artă. A creat un stil unic în ceramica românească: stilul Vicşoreanu. Pe soția sa, Eufrosina Vicşoreanu am cunoscu-to, am iubit-o şi am admirat-o. S-a născut în atelierul de olărie, i-a fost foarte drag acest meşteşug, a învățat de la părinți, şi a dus arta decorării vaselor la perfecțiune. Aşa cum îmi mărturisea într-un interviu „Trebuie să fi născut să-ți fie drag

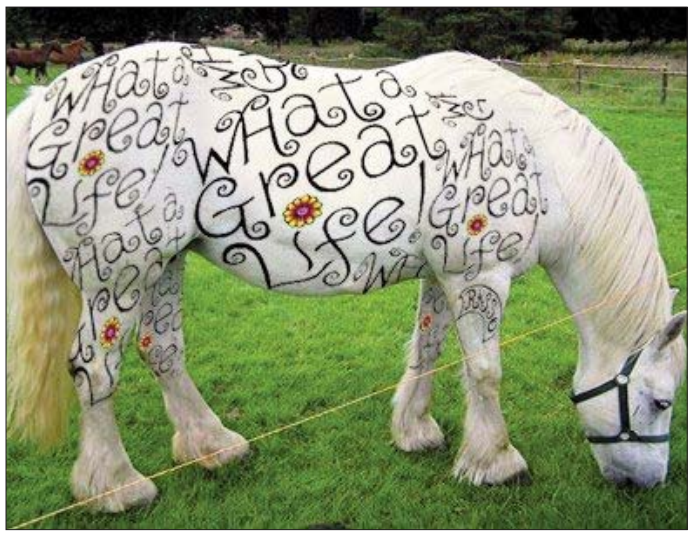

de ce faci şi de ceea ce rămâne în urma ta". Soţii Vicşoreanu au lucrat ceramică pentru regi şi preşedinţi de stat, au expus în Europa şi peste Ocean, au câştigat cele mai râvnite premii acordate pentru măiestrie în meşteşugul ceramicii. Au fost fervenţi luptători pentru păstrarea artei modelării lutului în formele sale autentice, nealterate de influenţe venite de-aiurea. În urma lor rămâne o muncă de-o viaţă, prin exponatele din colecţia muzeală, tot ce-au clădit împreună, învăţăturile lăsate celor trei copii, şapte nepoţi şi trei strănepoţi şi impresiile scrise într-o carte de onoare de cei care le-au trecut pragul. Fiul lor, Ion Vicşoreanu a crescut în ateleirul de olărie şi a călcat pe urmele părinţilor. Dacă astăzi ceramica tradiţională de Horezu este inclusă în Lista Reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanităţii - UNESCO o datorăm mai ales acestor artişti neobosiţi. Îmi cer iertare, şi eu, dacă am uitat pe cineva din cei care au contribuit mai mult sau mai puţin la păstrarea acestui inestimabil meşteşug isvodit de mâinile aspre ale ţăranilor de la poalele Builei. Lângă istorie, şi veşnicie, sunt şi actele existenţei noastre - ctitoriile de la Arnota, Bistriţa şi Hurezi - lângă care şi-au pus sigiliul olarii horezeni, nefiind cu nimic sub valoarea celor pe care îi moştenesc, ba mai mult cu încă ceva peste arta acestora.

HARICLEA DARCLEE

O viaţă închinată artei

Ovidiu Cristian DINICĂ

Născută din legendă ca nepoată prin filieră maternă a prinţesei Mavrocordat a intrat în istoria muzicii ca „Privighetoarea" din Carpati. S-a născut la Brăila, pe 10 iunie 1860, într-o familie cu tradiţii puternice. Mama sa, Maria, este născută Aslan, nepoată directă a domniţei Mavrocordat, tatăl, Ion Haricli, era mare proprietar în Teleorman.

La naştere, Ileana Ţiganca i-a prezis o viaţă de călătorii şi sărbătoare. Mama sa i-a îndreptat paşii spre muzică cu primele lecţii de pian apoi studiile au continuat la Bucureşti. Debutează la 21 de ani în localitatea natală. Perioada formării sale cuprinde etapele evoluţiei societăţii româneşti sub imboldul monarhiei. Este perioada în care societatea veche bazată pe mentalităţi rigide se estompa în faţa noutăţilor aduse de civilizaţia germană din care provenea Carol I. Hariclea Darclée va urma cursurile prestigiosului pension Lobkovitz din Viena, unde celebra profesoară de canto, Marchesi, a remarcat vocea deosebită a Haricleei şi i-a propus lecţii gratuite în schimbul promisiunii că aceasta se va dedica scenei. În România apăreau primele spectacole, şi teatre de operetă, primite cu bucurie. În această perioadă a adolescenţei are ocazia să o asculte pentru prima dată pe Adelina Patti, în Traviata de Verdi, moment în care în sufletul său tânăr se ancorează dorinţa de afirmare şi ambiţia de a dovedi valoarea sa solistică. Contrar aşteptărilor familiei se căsătoreşte în 1881 cu tânărul locotenent de artilerie Iorgu Hartulary, bărbat frumos, ofiţer de cavalerie cu care va avea un copil, pe Ion. Patimile soţului său, înclinaţia acestuia spre jocurile de noroc şi desfrâu, vor afecta viaţa de familie şi vor spulbera visul de dragoste, dar rămân aproape un număr de ani cu toată dorinţa de libertate a viitoarei soprane.

Fidelă soţului său, în 1883, când soţul a fost ridicat în gradul de căpitan, îl urmează la Iaşi. Aici Hariclea a continuat perfecţionarea muzicală la Conservatorul din capitala Moldovei. În Iaşi este îndrumată de Zoe Miclescu, eleva lui Franz List, care a acceptat-o ca parteneră în concertele sale, concerte bine primite de gazetele epocii (1884). În 1886, cu recomandarea lui George Stephanescu (1843-1925), directorul Orchestrei Teatrului Naţional din Bucuresti, pleacă la Paris pentru continuarea studiilor muzicale. Parisul reprezenta şansa afirmării sale. La Paris ajunge împreună cu soţul său, se luptă din greu cu neajunsurile, cu tot ajutorul primit de-acasă, câte 500 de franci pe lună. Aici se naşte fiul, nu întrerupe studiile, continuă să ia lecţii de canto. "Am făcut progrese şi sper să ajung departe. Mi se prezice un viitor strălucit" scria Darclée familiei. Valoarea sa nu se lasă mult aşteptată şi are ocazia să-l cunoască pe Faure, bariton recunoscut, unul dintre profesorii de canto preţuit de lumea muzicală continentală care o recomandă lui Edmond Duvernois, profesor la Conservator, la Catedra lui Victor Masse. Norocul îi surâde... Compozitorul Charles Gounod căuta o Julieta pentru a repune în scenă „Romeo şi Julieta" la Opera Mare, cu prilejul expoziţiei mondiale din 1889. Pierre Gaihard, director la Opera Mare, soseşte la Duvernois în scopul de a-l consulta în această căutare şi aude din salonul de muzică o voce feminină care-l farmecă. Era Hariclea;... cu fi-zicul său tânăr şi desăvârşit, o Julieta încântătoare. C. Gounod o ascultă şi este uimit de calităţile sale de bogăţia şi frumuseţea nuanţelor şi inteligenţa interpretării. „ E mai bine, mult mai bine decât mă aşteptam. Eşti Julieta pe care o căutam", se entuziasmează compozitorul. Proiectul eşuează însă fiind înlocuită - din fals patriotism - cu Adelina Patti, soprană depăşită calitativ şi muzical.

În anul 1888, Charles Gounod îi încredinţează rolul Margaretei din opera sa „Faust", rol cu care Hariclea îşi face intrarea în lumea muzicii parisiene. Gounod a fost acela care i-a inobilat cariera şi i-a dat numele de Darclee pentru activitatea artistică. În scurt timp, Darclée se afirmă şi este apreciată de compozitori care îi dedică opere muzicale. Emoţionantă este întâlnirea cu Pucini. Darclee avea în repertoriu şi opera Manon Lescaut, iar autorul operei a fost impresionat de interpretare şi a invitat-o la Milano. În acel moment, soprana era la Madrid şi a fost chemată de urgenţă la Scala. Pentru compozitor Darclee este muza sa preferată cu care doreşte să-şi petreacă timpul. Astfel, Giacomo Puccini compune „Tosca", Pietro Mascagni opera „Iris", iar Alfredo Catalani, „La Wally", special pentru Hariclea Darclée, care interpretează rolurile principale în spectacolele de premieră ale acestor opere. La recomandarea lui Darclee, Puccini compune o arie specială în „Tosca" ajunsă celebră „Vissi d'arte" în actul al doilea fiind momentul culminant de sensibilitate al operei căreia Darclee îi găseşte o interpretare deosebită pentru a contura mai bine trăsăturile eroinei Floria Tosca, nuanţa trăsăturilor feminine, care îşi sacrifică dragostea în faţa despotismului masculin. În opera Tosca îl întâlneşte pe baritonul Eugenio Giraldoni. El este singurul bărbat de care Hariclea se îndrăgosteşte pentru prima şi ultima oară. Mereu despărţiţi de contractele profesionale, se reîntâlnesc şi se iubesc de fiecare dată, parcă, cu şi mai multă ardoare. Din nefericire, iubirea lor a durat 4 ani; acesta se îndrăgosteşte, în Rusia, de fiica unui prinţ caucazian. Prinţesa rămâne însărcinată, şi Giraldoni e nevoit să o ia de soţie. Premiera operei Tosca are loc la 14 ianuarie 1900, la Roma, şi este un succes covârşitor care o propulsează pe soprană pe primul loc, artistic.

Printre admiratorii săi se numără şi Verdi, care în Traviata este uimit de interpretarea peste aşteptări a sopranei şi o întâmpină cu cuvintele "Prea frumoasă, brava mea Violetă".

Adorată de compozitori şi oameni ai muzicii, Hariclea Darclee a stârnit şi pasiunile caselor regale. Carlos I al Portugaliei s-a îndrăgostit nebuneşte de ea şi timp de şapte ani i-a trimis scrisori înflăcărate. Demnă, Hariclea nu a încurajat această iubire şi a nu a profitat de favorurile regelui. Un alt admirator important a fost Abdul Hamid, ultimul sultan cu puteri depline al Imperiului Otoman, care impresionat de vocea sa deosebită, a dorit ca ea să fie prezentă la nunta fiicei sale cu Kemal, fiul mareşalului Osman Paşa. A fost primită la Constantinopol cu fast, de garda personală a sultanului, şi purtată cu trăsura palatului până la cel mai luxos hotel, Pera-Palace. Darclee a dat aici trei spectacole: Traviata, Faust şi Trubadurul. În una din seri, sultanul i-a oferit în dar o floare de diamant luată de pe pieptul soţiei preferate. Soţia geloasă, a alungat-o pe soprană de la palat. În ultima zi, Darclee a fost nevoită să înveţe opera "Trubadurul", această operă, nefiind în repertoriul ei, dar solicitată în mod expres de sultan. Eforturile i-au fost apreciate, monarhul musulman, oferindu-i, în semn de mulţumire şi cinste, două decoraţii: "Medalia Artistică" şi "Mare Ofiţer al Sefakatului".

Regele Carol I, al României, îi oferera ordinul "Bene Merenti" clasa I, din aur. Această medalie, instituită de Carol I, se acorda foarte rar, şi numai pentru merite deosebite în domeniul artelor şi ştiinţei. La începutul secolului XX, Darclee era curtată

Itinerar cultural

deputatul Mircea Grosaru, preşedintele RO.AS.IT., în proiectele care au drept scop conservarea şi promovarea identităţii acestei minorităţi istorice.

Angela Tomaselli şi şi Florin Epure

La întâlnirea de la Teatrul de Stat « Anton Pann » din 19 04 13 au participat oameni de cultură din Râmnicu Vâlcea alături de autorii albumului: Gabriela Tarabega şi Ioana Grosaru. O surpriză plăcută a constituit-o prezenţa în sală, şi intervenţia, domnilor Ioan Barbu şi Emil Catrinoiu care au prezentat volumele liliput « Giacomo

Ioan Barbu prezentând volumele liliput în l. italiană alături de Emil Catrinoiu, director Ed. Fortuna

Leopardi », în limba italiană, pe care cu puţin timp în urmă le-au lansat la Recanati-Italia. Au luat cuvântul Traian Boicescu, Angela Tomaselli-pictorii noştri de elită, ai Râmnicului-iată amândoi cu descendenţă italienească, sttrămoşi stabiliţi aici la sfârşitul secolului XIX şi începutul secolului XX, perioadă de înflorire a civilizaţiei locale. Au prezentat albumul, şi alte aspecte din activitatea Asociaţiei Italienilor, doamnele Ioana Grosaru şi Gabriela Tarabega…A mulţumit Asociaţiei italiene fostul primar al Râmnicului-printre cei mai eficienţi, actualul parlamentar Romeo Rădulescu, şi spre sfârşit, deşi a făcut-o cu prisosinţă directorul Direcţiei de Cultură şi Patrimoniu - Florin Epure, am dorit şi noi să subliniem rolul covârşitor al antreprenorului Antonio Copetti adus

Ioana Grosaru

Romeo Rădulescu

Gabriela Tarabega

la dezvoltarea industriei de construcţii valcene, dar mai ales la dezvoltarea artei monumentale din rocă dură; fără echipa condusă de acest Copetti, astăzi, nu am fi avut ridicate excepţionalele monumente din Zăvoi-Barbu Ştirbei şi cel de pe Dealul Capela-al Independenţei… La acea dată românii nu deţineau tehnologia de construcţie a unui monument din module de piatră-marmură…Mai adăugăm pentru cititorii noştri, că echipele de constructori italieni, de atunci, au făcut pui printre constructorii români, în jur de 1970, aceştia, din Câmpul Lung, reuşind să construiască o aripă a liceului Lahovari, pe care, astăzi, nu o mai putem deosebi de vecina originară…Astăzi nu distingem vreo diferenţă între liceul construit de Copetti şi cel construit în Epoca de Aur, de « gunoi » pentru edilii vâlceni, care, tot atunci-dar ai locului, au demolat vechiul centru al Râmnicului!

Itinerar cultural

PUIU RĂDUCAN A CREAT PRIMA TERASĂ LITERARĂ DIN JUDEȚ, LA OLĂNEȘTI!

De Sf Gheorghe inginerul şi poetul Puiu Răducan, împreună cu foarte mulți prieteni a creat prima Terasă literară din Olăneşti-poate şi din Vâlcea-la locuința sa din oraşul stațiune. El şi-a lansat şi noua carte de poezii „Salcâmii din Țepeşti" împreună cu prietenul său I I. Pârâianu, care a lansat cartea „Metaforele vieții noastre".

Puiu Răducan în fața terasei.

UNII FAC ŞI ALȚII DESFAC

O privelişte frumoasă se vede din capul străzii Matei Basarab, în mijloc, tronând în depărtare Turnul de apă rămas în picioare al fostului CPL; iar mai sus, la Spitalul de Urgență Județean se demolează imensa mansardă construită pentru „Menegeri", în care vara consumai energie ca să faci frig, iar iarna consumai aceeaşi energie ca să faci cald, dar nicicum nu era bine...De ce nu lasă domnule organizarea de altă dată, din spitale, cu medicul şef director peste medici şi asistente, şi toate alte cele?

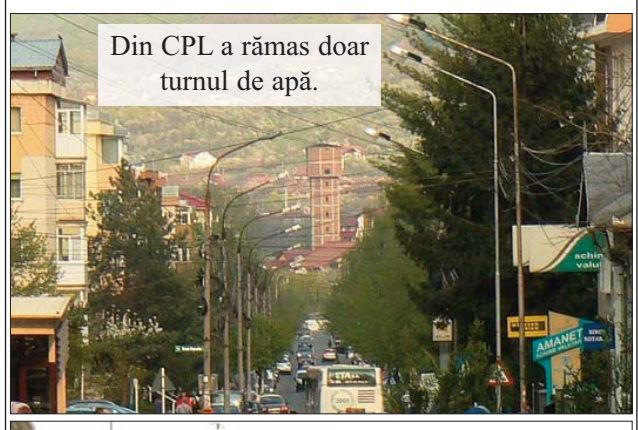

Din CPL a rămas doar turnul de apă.

Se desface mansarda de la Spitalul de Urgență.

de marile case de modă pentru a-i concepe toaletele, iar în Genova erau lansate parfumuri care-i purtau numele: exemplu, Essenza Darclee!

Ea era cea care dădea tonul în moda feminină a epocii, creând stilul femeii cu personalitate şi rafinament artistic. Se implică total în arta interpretativă şi conturează prin stilul său personaje nemuritoare în spectacole memorabile de operă pe scenele teatrelor din Paris, Milano, Florența, Madrid, Moscova, New York, Monte Carlo, fiind un ambasador muzical al României.

Ca o bună creştină, înaintea fiecărui spectacol se închina şi aprindea o lumânare Maicii Domnului în cabina sa. Era prețuită pentru modestia sa. Ca un bun patriot nutrea dorința să se întoarcă în țară unde era aclamată la scenă deschisă indiferent unde se afla pentru a concerta: Bucureşti ,Iaşi; dorea să sprijine înființarea unei şcolii de canto în România.

A susținut în 1921 înființarea Operei Romane de stat. Viața sopranei va fi şi subiectul unui film artistic realizat în1960, şi care a fost nominalizat pentru premiul Palme D'Or la Festivalul de la Cannes din anul 1961. Filmul a marcat un nou început în cinematografia românească fiind prima biografie muzicală transpusă pe ecran.

În film Darclee este interpretată de Silvia Popovici dublată muzical de Arta Florescu. Soțul său, Iorgu, este interpretat de Victor Rebenciuc. O superproducție color, ambii actori au debutat cu acest film; pentru Silvia Popovici a fost un mare succes. Regia filmului este semnată de Mihai Iacob. Acțiunea se desfăşoară între anii 1885 şi 1921, şi cuprinde viața de familie, trădările soțului, greutățile financiare prin care trec împreună, efortul sopranei de a evolua muzical pe marile scene ale lumii şi memorabilele sale roluri intrepretate. În film este redată şi istoria muzicii româneşti cu înființarea instituției Operei Naționale

Palmaresul artistic al lui Darclee numără 58 de roluri din 56 opere compuse de 31 compozitori, 28 premiere mondiale, care au marcat istoria muzicii. Se întoarce în România în 1936 cu dorința de a înființa şcoala românească de canto, dorință, care nu i s-a împlinit.

Isoria României sub Carol al II-lea, caracterizată de instabilitate politică şi framânatări sociale, nu era perioada bună pentru întrajutorarea culturii, astfel dorința lui Darclee, nu se îndeplineşte, decât mult mai târziu prin efortul unei alte mari soprane, Mariana Nicolesco, care este mentorul înființării în 1995, la Brăila, a Concursului Național de Canto ca un omagiu adus lui Darclee, şi care poartă numele ei. Se organizează din doi în doi ani, pregătind şi cursuri de Măiestrie Artistică, Master Classes!

În 1939, Darclee, dezamăgită şi bolnavă, moare în Spitalul Filantropia din Bucureşti. Este îngropată la Belu.

Funerarile au fost suportate de Ambasada Italiei în România, țară care îi poartă un profund respect.

CALEA CRUCII, SPRE GOLGOTA RĂSTIGNIRII LUI IISUS

Veniamin MICLE

Dealul Golgota, unde a fost răstignit Iisus Hristos, era situat la periferia zidurilor Ierusalimului, la data când s-a produs evenimentul. Nume bine cunoscut, însă nu se ştie cauza numirii sale, existând în acest sens mai multe teorii: una susține că a fost numit astfel după numărul de cranii umane descoperite în acest loc; alta spune că dealul se asemănă cu un craniu, motiv suficient ca să obțină acest nume, iar ultima menționează că s-a ridicat deasupra unui cimitir străvechi, fiind numit în amintirea celor înmormântați acolo.

Cuvântul „Golgota" este transcrierea în greacă a denumirii aramaice „Căpățână". Cert este că Golgota a fost, în antichitate, locul unde aveau loc execuțiile publice ale criminalilor din Ierusalimul perioadei romane, potrivit unei cutume evreieşti care impunea ca aceste practici să aibă loc în afara zidurilor cetății.

De asemenea, precizăm că, în tradiția iudaică, Golgota este locul în care a fost înmormântat strămoşul Adam. Totuşi, Golgota nu şi-a primit numele din cauza craniului său, ci datorită faptului că desemna în limbajul timpului „locul de execuție", sau „locul decapitării". Fericitul Ieronim explică faptul că în afara porții Ierusalimului existau mai multe locuri unde criminalii erau executați, şi că toate aceste locuri erau numite „golgota", chiar şi în vremea sa. Întrucât Ieronim era familiar cu Ierusalimul şi împrejurimile lui, cunoştințele sale directe în materie de limbă a populației locale ne furnizează dovezi foarte importante când este vorba să înțelegem numele „Golgota". Existența şi ale altor „locuri de execuție" în afara Ierusalimului, explică limbajul Sfântului Chiril al Ierusalimului, care foloseşte în scrierile sale pentru „Golgota creştină" adjectivul „proeminent", termen care pare să se refere atât la altitudinea locului, cât şi la importanța lui, cum scrie Joan E. Taylor.

Referitor la locul răstignirii lui Iisus, Sfinții Evanghelişti sunt foarte rezervați, oferind puține detalii; astfel, Matei scrie că, „venind la locul numit Golgota, care înseamnă: Locul Căpățânii" (*Matei 27*, *33*); Marcu: „L-au dus la locul zis Golgota, care se tălmăceşte „locul Căpățânii" (*Marcu 15*, *22*), iar Ioan: „Şi ducându-şi crucea, a ieşit la locul ce se cheamă al Căpățânii, care evreieşte se zice Golgota" (*Ioan 19*, *17*). Se ştie că locul răstignirii era o colină în afara cetății, în nordul Ierusalimului, lângă Poarta Damascului. Sfântul Ioan Gură de Aur spune că Hristos a fost ucis în afara oraşului, tocmai pentru că jertfa Sa este universală. Dacă astăzi se află în interiorul cetății, se datorează faptului că regele Agripa I a înconjurat Ierusalimul cu un zid nou, mai larg, ce cuprinde în interiorul cetății, pe lângă altele, şi această colină. Când împărăteasa Elena a zidit biserica Sfântului Mormânt, care cuprinde şi Golgota, i-a retezat vârful, pentru a-l aduce la nivelul celorlalte locuri din biserică, deşi are cea mai mare înălțime. În cadrul Paraclisului ortodox de pe Golgota, există un altar deschis; sub Sfânta Masă se află un orificiu practicat în piatră, marcat de un disc, care indică locul unde a fost înfiptă Sfânta Cruce.

Se ştie că Iisus a fost judecat de trei persoane: arhiereii Ana şi Caiafa, şi de Pilat din Pont, guvernatorul Palestinei, aducându-I-se două învinuiri: una politică, „s-a numit regele iudeilor", iar alta religioasă, „s-a numit Fiul lui Dumnezeu". În consecință, este judecat şi condamnat la moarte prin răstignire.

Spre Golgota, Iisus parcurge o distanță destul de lungă, cunoscută sub numele de „Calea Crucii" sau „Via Dolorosa", care porneşte de la ruinele fostei cetăți romane Antonia şi continuă, într-un urcuş domol de un kilometru, până pe culmea dealului; ea cuprinde 14 Trepte sau Popasuri şi străbate o serie de străduțe aglomerate şi întortocheate din Ierusalim, începând de la Mănăstirea „Ecce Homo" şi terminându-se la Biserica Sfântului Mormânt. Pentru o imagine mai clară a lor şi o reținere mai uşoară, vor fi relatate pe scurt, fiind prezentate totodată şi monumentele care le marchează în prezent.

Golgota, lemn-ulei, 2003, 28 x 40cm, CP

Popasul 1. Judecarea lui Iisus în Pretoriu. Locuința magistratului roman, care avea puteri militare şi judecătoreşti, se numea Pretoriu; acolo L-a primit Pilat pe Iisus. După ce L-a judecat, pretorul a ieşit la iudei şi le-a zis: „Eu nu găsesc în El nici o vină (*Ioan 18*, *38*). Apoi Pilat a stat în locul numit „Gavvata" sau „pardosit cu pietre", unde asculta şi judeca pricinile poporului. Sfântul Evanghelist Ioan relatează că „era Vinerea Paştilor, cam la al şaselea ceas, şi a zis Pilat iudeilor: Iată Împăratul vostru. Iar aceia au strigat: „Ia-L! Ia-L! Răstigneşte-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe împăratul vostru? Arhiereii au răspuns: Nu avem împărat, decât pe Cezarul. Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit" (*Ioan*, *19*, *14-16*). Pe ruinele cetății Antonia, unde se afla Pretoriu, s-a înălțat o biserică catolică numită „Capela Flagelării".

Popasul 2. Batjocorirea lui Iisus. Este cunoscut faptul că, în Răsăritul antic, după hotărârile de condamnare aveau loc batjocorirea şi ridiculizarea osândiților, ca exemplu pentru ceilalți. Aşa au procedat ostaşii şi cu Iisus; L-au bătut, L-au încoronat cu o cunună de spini şi L-au îmbrăcat cu o mantie purpurie (*Ioan 19*, *1-3*), apoi Pilat a ieşit afară şi le-a zis iudeilor: „Iată Omul! Când L-au văzut, arhiereii şi slujitorii au strigat, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!" (*Ioan 19*, *5-6*). Atunci I-au pus Crucea pe umeri şi au pornit spre Golgota. La mică distanță de Pretoriu, se află Biserica catolică „Ecce Homo!" – „Iată Omul!", amintind cuvintele lui Pilat. Deasupra peşterii în care a fost închis Iisus, se află o biserică ortodoxă, numită „Pretorion". De la Pretoriu, Drumul Crucii coboară spre Valea Tyropeon, care trece prin mijlocul vechiului Ierusalim.

Popasul 3. Prima cădere sub povara Crucii. La ieşirea din cetate, Iisus cade prima dată sub greutatea Crucii, în plânsul mulţimii, cum scrie Sfântul Luca: „Iar după El venea mulţime multă de popor şi de femei, care se băteau în piept şi Îl plângeau” (*Luca 23*, *27*). Aici s-a ridicat o capelă poloneză, având un basorelief ce marchează acest moment dureros.

Popasul 4. Întâlnirea lui Iisus cu Maica Sa. În locul unde Iisus a întâlnit pe Sfânta Fecioară, se înalţă o modestă capelă armenească, având un basorelief ce înfăţişează pe Mântuitorul şi pe Maica Sa; lucrarea a fost realizată de maestrul polonez Zieliensky.

Popasul 5. Simon Cirineul duce Crucea lui Iisus. Este locul în care, Simon din Cirene, tatăl lui Alexandru şi al lui Ruf, este silit să ducă Crucea lui Iisus (*Luca 23*, *26*). Pe acest loc, se află o Capelă franciscană, care comemorează evenimentul. Aici se vede semnul Sfintei Mâini a lui Iisus, care s-a imprimat în zid, când s-a sprijinit de el.

Popasul 6. Iisus este întâmpinat de Veronica. Această credincioasă pătrunde prin mulţime şi ajunge la Iisus, dându-I mahrama ei să-şi şteargă faţa de sudori, imprimându-se, astfel, pe ea prima Icoană cu chipul lui Iisus! Imaginea de pe mahrama Sfintei Veronica este socotită cea dintâi icoană, nefăcută de mâna omenească. Se crede că numele Veronica vine de la cuvintele latine „vera icon”, care se traduc: „icoana adevărată”. Aici se află Biserica Sfintei Veronica, ce păstrează multe dintre rămăşiţele unei mănăstiri cruciate; sub ea se află o criptă închinată Sfântului Chip al lui Hristos.

Popasul 7. A doua căderea a lui Iisus. La al şaptelea popas, cade Iisus pentru a doua oară, fiind slăbit de greutatea Crucii. Acest loc este marcat de două Capele franciscane legate printr-un şir de trepte; una păstrează o coloană romană, fiind situată aproape de ieşirea din cetate. În vremea lui Hristos, aici se termina oraşul Ierusalim.

Popasul 8. Iisus mângâie femeile care se tânguiau. Înaintea lui Iisus apare deja dealul Golgota, iar El întâlneşte pe Maica Sa, pe femeile mironosiţe şi pe femeile credincioase care plângeau, şi le mângâie zicând: „Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine, ci plângeţi-vă pe voi şi pe copiii voştri” (*Luca 23*, *28*). În acest loc, pe zidul de piatră al Mănăstirii ortodoxe Sfântul Haralambie, se afla inscripţia grecească: NIKA, adică: „Iisus Hristos Biruitorul”.

Popasul 9. A treia cădere a lui Iisus. Aici este o Biserică ortodoxă coptă, care indică acest moment dureros; căderea Sa simbolizează căderea omenirii în păcat, iar ridicarea înfăţişează ridicarea pe care a înfăptuit-o Iisus omenirii, a fiecărui suflet, din moartea păcatelor şi robia diavolului, după Scriptura care zice: „…Ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul” (*Evrei 2*, *14*).

Popasul 10. Dezbrăcarea lui Iisus. Ajuns pe Golgota, Iisus este dezbrăcat de hainele Sale, apoi ostaşii le-au împărţit, făcând patru părţi, fiecăruia câte una. Cămaşa era însă fără cusătură, ţesută de sus în întregime (*Ioan 19*, *23*); ea a fost luată de unul dintre ei. Cămaşa lui Iisus, fără cusătură şi întreagă, reprezintă unitatea Bisericii.

Popasul 11. Pironirea lui Iisus pe Cruce. Sub privirea îndurerată a mamei Sale, Iisus este ţintuit în cuie; în mâini şi în picioare soldaţii romani Îi bat piroane. Cu ajutorul unor funii, Crucea este fixată în pământ. Deasupra Crucii, pe o tăbliţă este scrisă vina în limbile greacă, latină şi ebraică: I. N. R. I., adică: *Iisus Nazarineanul Regele Iudeilor*. Fiind pe Cruce, Iisus lasă pe mama Sa în grija Sfântului Ioan. Un imens mozaic înfăţişează această dureroasă scenă. Stânca uriaşă, de gresie albă, pe vârful căreia a fost înfiptă Crucea, se află acum în interiorul Bisericii Sfântului Mormânt.

Popasul 12. Moartea lui Iisus pe Cruce. Sfântul Evanghelist Luca istoriseşte că „Iisus, strigând cu glas tare, a zis: Părinte, în mâinile Tale încredinţez duhul Meu. Şi acestea zicând, Şi-a dat duhul” (*Luca 23*, *46*). În momentul morţii Sale, s-a produs un mare cutremur de pământ, iar perdeaua dinlăuntrul Templului s-a rupt de sus până jos; apoi s-a produs întuneric timp de 3 ore. „Iar sutaşul care stătea în faţa Lui, văzând că astfel Şi-a dat duhul, a zis: Cu adevărat omul acesta era Fiul lui Dumnezeu!” (*Marcu 15*, *39*). Lângă locul răstignirii pe Cruce a lui Iisus, se află piatra dealului Golgota, unde este situat Altarul Bisericii ortodoxe greceşti. Fiecare credincios poate atinge, cu mâna, piatra şi locul în care a fost înfiptă Crucea.

Popasul 13. Coborârea lui Iisus de pe Cruce. După moartea Sa, Iosif din Arimateea a rugat pe Pilat să-i permită să ridice trupul lui Iisus, iar el i-a dat voie, fiind coborât în prezenţa mamei Sale, a Evanghelistului Ioan şi sub privirea femeilor mironosiţe şi a ucenicilor; a venit şi Nicodim, aducând aproximativ o sută de litre de amestec de smirnă şi aloe, au luat trupul lui Iisus şi „l-au înfăşurat în giulgiu cu miresme, precum este obiceiul de înmormântare la iudei” (*Ioan 19*, *38-40*). Trupul Său a fost aşezat pe o piatră dreptunghiulară, numită „Piatra Durerii” sau „Piatra Ungerii”, unde a fost uns şi înfăşurat în giulgiu, mai înainte de a fi pus în mormânt. Pe acest loc, se află o Capelă.

Popasul 14. Aşezarea lui Iisus în Mormânt. Sfântul Evanghelist Matei relatează că „Iosif, luând trupul, l-a înfăşurat în giulgiu curat de in, şi l-a pus într-un mormânt nou al său, pe care îl săpase în stâncă, şi prăvălind o piatră mare la uşa mormântului, s-a dus. Iar acolo era Maria Magdalena şi cealaltă Marie şezând la mormânt” (*Matei 27*, *59-61*). Iniţial, Mormântul s-a aflat într-o grotă săpată în piatră, iar ulterior s-a construit în jurul lui o Rotondă; aceasta este structurată în două încăperi: cămara îngerului şi cămara lespezii de mormânt; prima aminteşte de locul şi de piatra pe care a stat Îngerul care a vestit femeilor Învierea, iar a doua păstrează lespedea care a purtat Trupul cel de viaţă dătător al lui Iisus.

Ultimul loc din Calea Crucii şi cel mai sfânt pentru creştini este Mormântul lui Iisus. El este format, ca toate mormintele iudaice, din două încăperi. Acesta are: încăperea mortuară – Sfântul Mormânt; anticamera – încăperea Îngerului, fiind situat în partea de vest a Bisericii Sfintei Învieri, în mijlocul unei rotonde uriaşe, susţinută de 18 coloane de piatră, care aparţine de Patriarhia Ortodoxă a Ierusalimului.

Istoria creştinismului ne adevereşte că unii împăraţi romani – cum a fost împăratul Adrian, în anul 135 d. Hr. – i-au împiedicat pe creştini să se închine la Sfintele Locuri, ridicând acolo temple închinate zeilor păgânilor: al lui Venus pe Golgota şi al lui Jupiter deasupra Sfântului Mormânt.

Istoricul bisericesc Eusebiu de Cezareea, în lucrarea sa *Vita Constantini*, relatează că între anii 326–335 d. Hr. a fost ridicată biserica Sfântului Mormânt de către împăratul Constantin cel Mare, chiar pe locul Învierii Domnului. După Sinodul I ecumenic de la Niceea, din 325, pe baza înţelegerii dintre Macarie, patriarhul Ierusalimului şi împăratul Constantin cel Mare, privind scoaterea la lumină a stâncii pe care a fost răstignit Iisus, s-a ajuns la descoperirea acestor locuri sfinte de către mama împăratului, Sfânta Elena. Icoana acestor Sfinţi Împăraţi se află în Sala tezaurului şi are o parte din lemnul Sfintei Cruci.

Golgota şi Sfântul Mormânt sunt locurile cele mai sfinte pentru lumea creştină, odoare scumpe ale Bisericii primare, ce rămân pentru totdeauna în inima celor care păşesc pe Calea Crucii, devenind părtaşi şi martori la Răstignirea şi Învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

IERURGIILE BISERICEŞTI

Nicolae MOGA

Părintele Dr. Preoteasa Daniel, slujitor al Bisericii noastre strămoşeşti la enoriaşii din oraşul Brezoi, judeţul Vâlcea ne oferă prin teza sa de doctorat intitulată „Lucrarea sacramentală a Bisericii Ortodoxe prin ierurgiile bisericeşti”, obţinută la Facultatea de Teologie din Sibiu, decembrie 2008, o viziune ortodoxă temeinică privind lucrarea sfinţitoare a bisericii asupra creştinului, materiei şi obiectelor de cult. Studiul este amplu, aprofundat şi se impune prin importanţa unui asemenea subiect, mereu actual în misiunea şi viaţa Bisericii.

Ierurgiile sunt lucrări sfinte şi sfinţitoare, prin care lucrează harul mântuitor şi ele sunt săvârşite numai de slujitorii Bisericii, hirotoniţi canonic. Aceste lucrări au început să se dezvolte după Pogorârea Duhului Sfânt, care a fost precedată de jertfa răscumpărătoare a Lui Hristos, de Învierea şi Înălţarea Sa.

Între ierurgii şi Taine sunt asemănări şi deosebiri. Asemănarea constă în faptul că şi unele şi altele mijlocesc acelaşi har mântuitor având acelaşi scop. Ambele urmăresc sfinţirea şi înnoirea omului. Se deosebesc prin aceea că Sfintele Taine sunt instituite direct de Mântuitorul Hristos, pentru momente deosebite din viaţa omului, fiind necesare pentru mântuire pe când ierurgiile nu sunt absolut necesare mântuirii. Dacă Tainele se referă numai la om ierugiile au o sferă mai largă, referindu-se la întreaga fire înconjurătoare, care suferă din cauza păcatului strămoşesc. Harul Sfintelor Taine lucrează prin el însuşi, pe când ierurgiile sunt lucrătoare şi au efecte în mod condiţionat, potrivit credinţei şi vredniciei primitorului.

Dacă în lumea protestantă nu se poate vorbi despre necesitatea ierurgiilor, cât despre valoarea Sfintelor Taine aceasta este diminuată până la nivel de simbol, faţă de realismul lor în Ortodoxie şi în Romano Catolicism. Fidel Tradiţiei Ortodoxe, Părintele Dr. Preoteasa Daniel, printr-o muncă, o putem numi jertfelnică, şi-a structurat sistematic expunerea.

După o introducere în care prezintă; scopul, necesitatea şi efectele ierurgiilor; originea şi vechimea ierurgiilor, autorul tratează în Partea l. Ierurgiile în cadrul cultului ortodox având două capitole, dintre care în primul tratează; importanţa ierurgiilor în contextul interdisciplinar, dezvoltând unele aspecte ca; fundamentul scripturistic al ierurgiilor; Sfintele Taine şi ierurgi-

Itinerar cultural

CĂRŢI VÂLCENE ŞI DE LA TURNU SEVERIN LANSATE LA BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ

Pe 30 04 13 trei creatori de frumos, Nelu Barbu - din Băbeni, Florian Copcea - din Turnu Severin şi George Voica - Frânceşti, toţi trei scriitori recunoscuţi de USR, Florian Copcea şi George Voica - membri activi, şi-au lansat cărţile moderaţi de Nicolae Dinescu-preşedinte în

Florian Copcea şi George Voica

exerciţiu al Societăţii Cultural „Anton Pann”. Au vorbit: Al. Popescu Mihăeşti-preşedintele Forumului Cultural al Râmnicului, Ion Soare-vicepreşedinte al aceluiaşi Forum, Emil Diaconescu-vicepreşedinte al Societăţii Seniorilor, Nichi Ursei-preşedintele Clubului Umoriştilor...Ion Măldărescu (cel mai aplaudat!...referind în conjuctura ICR şi UE.) invitat, actorul Cristian Alexandrescu de la

Nelu Barbu şi Nicolae Dinescu

Teatrul „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea. Au fost prezentate cărţile: „Respiraţia Logosului” a lui Nelu Barbu (cu cei mai mulţi susţinători-acesta răspândindu-şi din vreme volumul de epigrame cu titlul de mai sus), „Modelarea intelectual-europeană a lui Mihai Eminescu” de Florian Copcea, şi „Eram mişto, cucoană, şucar!...” de George Voica...

JUSTIŢIA, SĂ O CALCI PE BĂTĂTURĂ CA SĂ SE TREZEASCĂ

Caricatură de Chiorean

ile bisericeşti; Sfânta Liturghie, centrul cultului ortodox; ierurgiile bisericeşti, prilej omiletic şi mijloace de pastoraţie; o privire intra şi interconfesională asupra ierurgiilor; dispoziţiuni bisericeşti cu privre la ierurgii în canoanele Bisericii ortodoxe; ierurgiile bisericeşti în faţa pericolului sectar şi al superstiţiilor.

În capitolul 2, autorul arată modul cum se săvârşesc ierurgiile, menţionând; aspecte generale privind săvârşirea ierurgiilor, ca; binecuvântarea, rugăciunile începătoare; ecteniile; diferite formule liturgice din cultul ortodox; rugăciunile de încheiere a slujbei, locul, timpul, săvârşitorul şi cărţile de cult necesare.

Partea a doua, ca aplicare vie, concretă, înfăţişează rânduiala săvârşirii ierugiilor şi explicarea lor, prin cinci capitole.

Capitolul l; tratează Ierurgiile legate de Sfintele Taine. Multe din ierurgii premerg şi anticipează primirea Sfintelor Taine iar altele urmează Sfintelor Taine.

Capitolul 2; Sfinţirea materiei şi a obiectelor de cult. Mijloacele materiale folosite în cultul divin, sfinţite şi binecuvântate prin rugăciunea preotului sau episcopului, îndeplinesc un triplu rol; sacramental, simbolico-educativ şi purtătoare de har.

Capitolul 3; Ierurgii în legătură cu sfârşitul omului. Biserica întâmpină pe om încă de la venirea lui pe lume şi îl însoţeşte până în ultimele clipe ale existenţei lui pământeşti, petrecându-l şi dincolo de mormânt.

Capitolul 4; ierurgii de binecuvântare şi sfinţire a vieţii omului şi a naturii înconjurătoare. Suferinţa este o realitate cotidiană care nu îl are ca autor pe Dumnezeu care a făcut „bune toate" (Facere 1, 31) ci a apărut datorită neascultării poruncii divine. Din primele veacuri primare, Biserica s-a îngrijit de bolnavi, unind religia cu medicina, uneori într-un cadru instituţionalizat.

Capitolul 5; Ierurgii speciale. Dintre acestea amintim; tunderea în monahism; tedeumul; acatistele şi paraclisele; ierurgii în legătură cu diferite aspecte din viaţa omului.

Lucrarea prezintă în continuare pe scurt concluziile din care se desprinde cele 20 de rezultate ale cercetării şi o bogată bibliografie adecvată subiectului tratat.

Admirabila Teză, a Pr. Preoteasa Daniel pare să atragă atenţia unor slujitori ai Sfintelor Altare, să nu uite, a fi cu adevărat următori Apostolilor rânduiţi drept „slujitori ai Cuvântului" (Luca 1, 2)

ANIVERSARE: BOGDAN AMARU

CÂTEVA APRECIERI CRITICE CU REFERIRE LA EVIDENŢA TALENTULUI LITERAR AL LUI BOGDAN AMARU

I I. PÂRÂIANU

Nicolae (Nae) Pârâianu din satul Budele de Nenciuleşti, descendent din marele neam boieresc al Pârâienilor de pe Valea Oltetului, împreună cu soţia sa Ana au avut patru copii: Constantin, Alexandru, Nicolae şi Dinuţa. Cei trei băieţi au fost întreţinuţi la „şcolile înalte".

Primul, Constantin, a devenit preot. Alexandru-Facultatea de litere şi filozofie din Bucureşti. În1929 trece la Conservator- Secţia artă dramatică (la clasa maestrului N. Soreanu), pe care îl absolvă în 1933. Nicolae, mezinul, a ajuns avocat, tot în Bucureşti. Dinuţa, mai ca toate fetele din acele timpuri, a fost ţinută, până la căsătorie, pe lângă părinţi.

Alexandru Pârâianu s-a dedicat scrisului, semnând cu pseudonimul Bogdan Amaru. A scris multe şi de toate: poezii, schiţe, nuvele, recenzii şi cronici literare, romane, reportaje, monografii. Dar opera lui reprezentativă în literatură este piesa de teatru „Goana după fluturi" (1933).

Dacă n-ar fi murit numai la 29 de ani, cu talentul său „incontestabil ca o lamă de oţel", ar fi rămas un nume de referinţă în literatura română. În susţinerea acestei afirmaţii venim cu câteva aprecieri critice din multe altele.

„Nu descoperisem, fireşte, un nou geniu. Nu era, în caietul acela cu scoarţe negre, un nou Hamsun sau un nou Panait Istrati. Dar aceasta n-are nici o importanţă. Important era, pentru mine, că ştia să scrie şi că avusese răbdarea să scrie o carte. Cu asemenea daruri, poţi ajunge oriunde (...). Romanul pe care mi-l adusese era plin de umor, plin de vervă, plin de fantezie. Invenţie verbală, comparaţii, lirică, paradox, metafizică. Prea mult, i-am mărturisit cu sinceritate. Prea mult şi prea multe" (Mircea Eliade: *Soarta scriitorului tânăr*, Vremea, an IX, nr. 459, 18 octombrie, 1936, pag. 3).

„A fost un mare artist al cuvântului, căruia i-a dat străluciri perene, acest nabab al metaforelor, acest purtător al zâmbetului blând-amar, trecut prea timpuriu în nesfârşita noapte a umbrelor" (I. Peltz: *Zâmbetul care a pierit*, manuscris).

„(...) Mă uitam la el, tăcut. Citea sfios, încurcat. Căutam să văd dincolo de gestul lui frânt, nervos. Mă interesa omul de dincolo de literatură (...).

<Goana după fluturi> e o comedie în trei acte. Are câteva personagii şi un motto, dar nici o lungime, nici o dulcegărie (deşi e poveste de dragoste la mijloc) şi nici unul din convenţionalismele meşteşugului. Situaţiile sunt groteşti, iar oamenii trăiesc dincolo de aparenţele realităţii, reacţionează anapoda şi totuşi fără să se falsifice un moment. Simţi că autorul nu vrea să-i lase un moment să fie comuni, lacrimogeni, convenţionali. Ai impresia că-i vezi răsfrânţi, rând pe rând, într-o aliniere de oglinzi concave şi convexe. Situaţiile sunt destul de tra-gice uneori, dar eroii lui Bogdan Amaru nu vor să plângă. Au tăria să râdă de propria lor durere. Când vreunul din ei spune un adevăr dezolant, are grijă să debiteze imediat o glumă, oricât ar fi ea de stupidă, ca şi cum i-ar fi frică să nu trezească în ceilalţi fantoşele seriozităţii-a acelei seriozităţi pe care Bogdan Amaru a considera-t-o întotdeauna ca pe o resursă inepuizabilă a banalităţii. Unele replici sunt destul de „trăznite". Altele copilăroase. Multe, însă, dovedesc o cunoaştere adâncă a omului şi au un pitoresc inedit. O piesă pe care un spectator ca Urmuz ar fi aplaudat-o cu entuziasm şi poate n-ar fi şovăit s-o semneze" (G. M. Zamfirescu: „Mozaic-4", vol. Mărturii în contemporaneitate, I, Bucureşti, „Minerva", 1974, pag. 129-135).

„Bogdan Amaru îmi era cunoscut şi dinainte prin multe cronici vioaie, spirituale şi, mai ales, pline de sens poetic, sau chiar din încercările, nepublicate încă, de piese de teatru şi de nuvele; dar din aceste simple rânduri spontane, deşi prea înflorite, de scrisoare, evidenţa talentului e la îndemâna oricui. Iată ce înseamnă stăpânirea unei limbi pline de seva regională şi arta de a orna; iată ce înseamnă meşteşugul expresiei figurate, al plasticizării şi al ritmicei stilistice - iată ce înseamnă, într-un cuvânt, talentul literar, incontestabil ca o lamă de oţel!"(E. Lovinescu: „Destinul scriitorului român: Bogdan Amaru, Scrieri 2 - Memorii, Editura „Minerva", Bucureşti, 1970, pag. 462).

„Spontaneitatea, sinceritatea confesivă, uneori crudă, atenuată de un zâmbet amar, vrând să ascundă umilinţa mizeriei sub masca grotescului şi să ferească de compromisuri, de înjosire sensibilitatea, podoaba tăinuită a demnităţii omeneşti, fac ca prozele sale răspândite prin publicaţii-le vremii să reţie încă atenţia şi explică îndeajuns vizibila simpatie pe care autorul lor izbutise să o provoace, în ciuda extrem de scurtei lui activităţi, curmată în faşă de împrejurările atât de nesigure şi agitate încât drama sa personală va deveni aproape un simbol pentru destinul tânărului creator răpus înainte de realizarea aşteptată" (Geo Şerban: Bogdan Amaru, vol. „Ispita istorie", Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1980, pag. 202).

„A îndurat frigul şi foamea, de dragul unui ideal, când i-ar fi fost de-ajuns să-şi împrumute o simplă şiră a spinării de cauciuc, pentru a putea să mănânce de şase, de opt sau de zece ori pe zi, ca atâţia sfertodocţi ai lumii noastre politice" (Eugen Jebeleanu: „Drama scriitorului tânăr", vol. „Din veacul XX", S.P.L.A., Bucureşti, 1956, pag. 98).

Am dorit să aduc în faţa cititorilor aceste fragmente ale unor mari personalităţii ale literaturii române, ca un oma-giu adus lui Bogdan Amaru de ziua lui aniversară, 12 aprilie, aşa cum ne-o dovedeşte Certificatul de naştere (originalul), care se află la Arhivele Naţionale ale României, Serviciul Vâlcea (6 aprilie1907, cum consemnează toate scrierile de până acum).

De ce numai citate ? Închei tot cu câteva rânduri scrise de marele critic Eugen Lovinescu care dă şi răspunsul şi lămureşte în cea mai mare parte şi titlul. „Numele d-lui Bogdan Amaru e foarte puţin cunoscut cititorilor. Mai documentaţi, unii îşi vor închipui că e vorba de poetul sanscrit Amaru, autorul poeziei *Puterea lacrimilor*, localizată la Coşbuc, fără indicaţia originii, în *Balade şi idile*, după cum am arătat-o de mult, fapt pentru care am şi fost învinuit că încerc să distrug gloria lui Coşbuc, după ce distrusesem înainte gloria lui Caragiale şi cum aveam să o fac mai târziu cu Eminescu.

Bogdan Amaru e un tânăr scriitor român şi, fiindcă nu poate fi prezentat prin activitatea sa literară inegală şi risipită, îl voi prezenta prin câteva scurte fragmente de scrisori, ce mi se comunică, asupra cărora atrag cu tot dinadinsul atenţia cititorilor(...).

Iată în câteva rânduri impresionante icoana mizeriei din trecut, la care se adaugă acum şi boala... Cine dintre noi nu sângeră în faţa tragediei acestui destin, pe care tânărul scriitor îl crede învins *chiar dacă ar fi să rabde de foame şi de frig şi să se încaiere cu pungaşii şi cu câinii pe maidane* - şi cine n-a văzut în el,într-o măsură, însuşi destinul scrisului românesc?" (Eugen Lovinescu: „Bieţii băieţi", Adevărul, Bucureşti, 2o mai,1936 şi în „Memorii", vol III, pag. 109-114).

UN SIMBOL

Criminalii săvârşesc crime premeditate.
Mafia e-n floare. Toţi sunt în libertate.
Îmi dau cu presupusul, eu nu pronunţ sentinţe;
Văd inculpaţi ca martori în sala de şedinţe

Au omorât un porumbel al păcii .
Făcuse peste Prut un pod de flori şi sălcii.
Era un simbol al întregirii naţii,
Făuritor de Limbă, nu trădător ca alţii,
Era un Eminescu al Daciei străvechi,
Era şi este între poeţi, ce nu îşi au perechi .

Avea o inimă cât Harta României
Şi inima-i pulsa în ritmul bucuriei,
Că niciodată durerea nu şi-a spus-o.
Era lovit; ştia, dar nicăieri n-a scris-o.

Iubea pe Eminescu şi a murit cu El
Răpus de mulţi ereţi ca albul porumbel.
Nu ştim cine-i simbolul şi cine-i porumbelu' ?
E dintre noi românii cu mult mai mult român
Basarabeanul neaoş:
MăriaSa Poetul-Grigore Vieru .

Ion I. PÂRÂIANU

OVIDIU PAPADIMA CĂTRE NICOLAE CIUREA - GENUNENI

SCRISORI

LA MULȚI ANI, DRAGII NOȘTRI!

Vă scriem cu întârziere-ca şi celorlalţi prieteni ai noştri, care ne-au trimis atâtea gânduri bune de sărbători-şi sperăm că ne veţi ierta această zăbavă, fără a vă mai înşira cauzele ei

Vă dorim şi noi-din toată inima- Anul Nou 1981- un an bun, cu sănătate, fericire şi pace, belşug în casă şi voie bună, reuşite frumoase în activitatea voastră, spor bun copiilor la minte, învăţătură şi la trup sănătos.

Vă îmbrăţişează cu drag, Ştefania, Ovidiu, Ştefan, şi Liviu Papadima

Dragă prietene Ciurea-Genuneni, ne scriai odată că intenţionezi să vii pe la noi prin Bucureşti, ca să stăm tihniţi de vorbă despre lucrările Dumitale literare. Ce bine ar fi!

(Scrisoare de felicitare 19 01 1981 de la Ovidiu Papadima către Nicolae Ciurea-Genuneni)

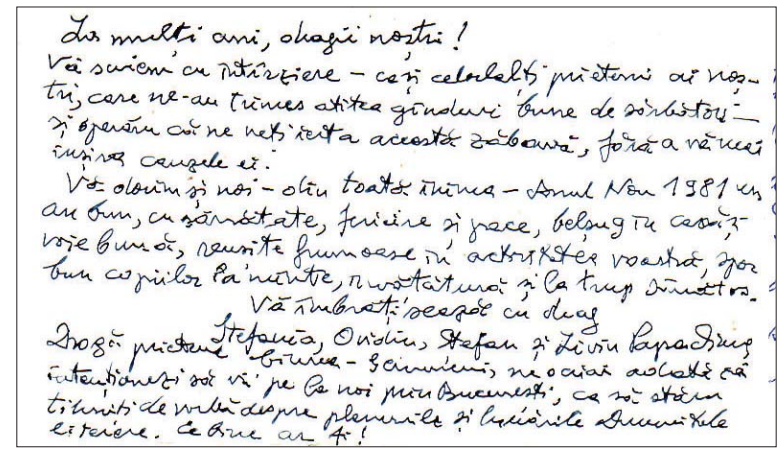
La mulți ani, dragii noștri!
Vă scriem cu întârziere – ca și celorlalți prieteni ai noștri, care ne-au trimes atâtea gânduri bune de sărbători – și sperăm că ne veți ierta această zăbavă, fără a vă mai înșira cauzele ei.
Vă dorim și noi – din toată inima – Anul Nou 1981 un an bun, cu sănătate, fericire și pace, belșug în casă și voie bună, reușite frumoase în activitatea voastră, spor bun copiilor la minte, învățătură și la trup sănătos.
Vă îmbrățișează cu drag
Ștefania, Ovidiu, Ștefan și Liviu Papadima
Dragă prietene Ciurea – Genuneni, ne-ai scris odată că intenționezi să vii pe la noi prin București, ca să stăm tihniți de vorbă despre planurile și lucrările dumitale literare. Ce bine ar fi!

PLATFORMA CIVICĂ ACȚIUNEA 2012

Muzeul de Istorie Judeţean Vâlcea a găzduit joi 25 04 13 acţiunea de lansare în judeţiul nostru a Platformei Civice Acţiunea 2012, pe care un număr de 30 de ONG-uri din România au constituit-o, în 2012, în vederea impunerii în Parlamentul României a unei legi care să sprijine şi legalizeze acţiunea de unire pe cale paşnică, în viitor, a României cu Republica Moldova.

- Ne bucurăm că ne aflăm la Râmnicu Vâlcea, a spus George Simion, secretarul general al Platformei Civice Acţiunea 2012 din România, în spiciul de început al acţiunii de lansare...Din acest moment, astfel de lansări au loc în toată ţara; coordonatorii de proiect au sediul în Bucureşti, a continuat vorbitorul, această campanie fiind o iniţiativă civic legislativă pentru a strânge o sută de mii de semnături în ve-derea introducerii în Parlamentul României a unei legi care ar apropia decisiv, în spaţiu şi timp, cele două state despărţite acum de Prut.

- Campania se va întinde până pe 31 august 2013, desfăşurându-se în două etape: prima etapă, până în 31 iunie va fi destinată strângerii celor o sută de mii de semnături, şi etapa a doua, până la 31august, în care vom continua să strângem până la două sute de mii de semnături, ca să nu avem surprize, fiecare primărie, trebuind să ne contrase-mneze pentru veridicitatea acestor semnături...Tot astăzi au început asemenea campanii în judeţele: Iaşi, Botoşani, Bacău, Neamţ, Piteşti, Vrancea, Buzău, Gorj, Dolj, Olt, Timişoara, Cluj...Legea care va fi promovată va fi una care va viza dezvoltarea comună culturală, socială, economică a cetăţenilor din cele două state, de a facilita obţinerea de vize pentru cetăţenii din Republica Moldova, care, în prezent, pentru a putea obţine aprobări de intrare în ţara noastră, au nevoie de cinci sute de euro garanţie-la graniţă, dar şi de invitaţii din partea cetăţenilor români.

- Acţiunea noastră este o coaliţie de treizeci de ONG-uri (înfiinţată în 2011 având ca scop unirea României cu Republica Moldova) care în 2012, cu ocazia consemnării a două sute de ani de la semnarea Păcii de la Bucureşti (1812), comemora alipirea Basarabiei la Rusia în urma războiului ruso turc.

- Printre acţiunile întreprinse până în prezent se numără marşul unionist din 16 septembrie 2012 de la Chişnău unde au participat 16 000 de cetăţeni; apoi în octombrie, acelaşi an, la Bucureşti, au mărşăluit trei mii de cetăţeni; organizăm şcoli de vară pentru elevi-care trebuie să cunoască adevărul istoric despre Basarabia... Urmărim prin aceste semnături conştientizarea cetăţenilor români, cât mai ales susţinerea populaţiei în acest demers! Sperăm să găsim la Râmnicu Vâlcea cât mai mulţi români-adevăraţi patrioţi!

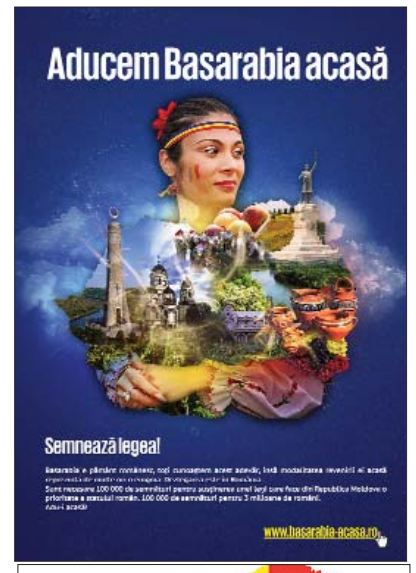

Adăugăm noi, de la Cultura vâlceană şi Ars Mundi, cât mai mulţi români, conştienţi, că în 1330 Basarabia lua numele lui Basarab I care stăpânea o ţară, a valahilor-basarabilor-românilor, de la Turnu Severin şi până la nordul Dunării, la vărsarea acesteia în mare...adică, inclusiv cele trei judeţe din sudul Republicii Moldovei şi Ucrainei de astăzi.

La lansarea de la Muzeul de Istorie, George Simion a fost însoţit de reprezentanţii voluntari, din Râmnicu Vâlcea, şi care urmăresc înfiinţarea unei Filiale, aici, pe malurile Oltului: Daniela Sorlei, Gabriela Deaconu şi Elena Cati Jijeu (coordonator local).

Iată ce ne-a spus pe această temă dna Cati Jijeu: „Platforma Civica Actiunea 2012 din partea cărei a sosit dl. Simion George şi ai cărei membri suntem eu şi soţul meu (restul colegilor pe care i-aţi întâlnit ieri sunt, deocamdată, doar voluntari) este iniţiatorul Legii, cadru, privind statutul cetaţenilor moldoveni pe teritoriul Romaniei. Această lege prevede reglementări pentru cetaţenii moldoveni aflaţi pe teritoriul României în domeniul circulaţiei, pieţei muncii şi educaţiei, în principal, precum şi crearea unui organism, aflat în subordonarea premierului, de grăbire a procesului de unire.

Deci, iniţiativă legislativă nu are doar parlementul, ci şi cetaţenii, însă, trebuie un minimum de 100.000 de semnaturi din minim 10 judeţe. Mai exact, Platforma Civica Actiunea 2012 (care include, deocamdată 38 asociatii nonguvernamentale şi grupuri de iniţiativă care susţin unirea) a iniţiat această lege în numele nostru, al cetaţenilor.

Menţionez că în decembrie 2012 au semnat deja acest proiect circa 607 politicieni, din care 116 au devenit parlementari (ceea ce au semnat ei în decembrie 2012 se numeste „Pact pentru Basarabia").

Prin această conferinţă de presă am vrut sa deschidem campania de strângere de semnături şi în judeţul nostru. Azi am depus cerere la primărie pentru a putea instala în centru un cort pentru colectare semnaturi”.

spc

PRUNDENI: ÎNTÂLNIRE DE EXCEPTIE A BIBLIOTECARILOR PUBLICI DIN JUDEȚUL VÂLCEA

Ieri, de Ziua Bibliotecarului din România şi Ziua Internaţională a Cărţii şi Drepturilor de Autor, la Biblioteca Publică Prudeni a avut loc o interesantă şi instructivă întrunire profesională a bibliotecarilor publici din judeţul Valcea, urmată de o întalnire cu scriitorii Doru Moţoc şi Ioan Barbu (Ramnicu Vâlcea), conf. univ. dr. Gabriela Rusu Păsărin (Craiova) şi Emil Lungeanu (Bucureşti).

Deschiderea manifestării, prezentarea invitaţilor şi moderarea activaţilor au fost făcute de către amfitrionul evenimentului, primarul Ion Horăscu. Din partea gazdelor, a fost prezentat un documentar video referitor la Biblioteca Prundeni. A urmat un mesaj de „La Mulţi Ani!” din partea preşedintelui Filialei vâlcene a Asociaţiei Naţionale a Bibliotecarilor şi Bibliotecilor Publice din România, Bogdan Serafim Dobre. Un scurt bilanţ al Programului „Biblionet – lumea în biblioteca mea” şi un studiu privind impactul computerelor şi noilor tehnologii în bibliotecile vâlcene au fost prezentate, apoi, de către Valentin Smedescu. Tot reprezentantul Bibliotecii Judeţene „Antim Ivireanul” Vâlcea a susţinut şi comunicarea „Biblioteca fara nicio carte, dar cu si mai multa «carte»”, fundamentată pe importanţa utilizarii noilor tehnologii în dezvoltarea de servicii de bibliotecă.

Partea a doua a întrunirii profesionale a bibliotecarilor vâlceni a fost rezervată intervenţiilor scriitorilor , d-nei conf. univ. dr. Gabriela Rusu-Păsărin (Radio Oltenia Craiova) şi domnilor Doru Moţoc, Ioan Barbu şi Emil Lungeanu (Biblioteca Metropolitană Bucureşti), ing. Gheorghe Puiu Raducanu (Hidroelectrica) - pe tema „Comunicarea - între raftul bibliotecii şi conceptul de creaţie”. Expunerile şi discursurile scriitorilor prezenţi, condimentate de amintirile comune cu ale gazdei-primar al Prundeniului au fost apreciate la scenă deschisă de catre bibliotecarii vâlceni, pentru prima dată prezenţi în număr atât de mare, la o astfel de întalnire.

Manifestarea de la Prundeni a fost precedată de o expozitie de carte,organizată în holul bibliotecii comunale Prundeni, expozanţi fiind chiar scriitorii prezenţi la aceas eveniment. Aceasta expoziţie a fost apreciată la justa ei valoare.

Participanţii au fost invitaţi de catre gazdă, să viziteze moderna bibliotecă a comunei Prundeni, dotată cu o sală de lectură informatizată, unde calculatoare din noua generaţie, sunt conectate la reteaua Bibliofil Silver, precum şi modernul spaţiu, în care elevii de şcoală primară îşi desfasoară cursurile şi gradinita, ambele, dotate la standarde europene.

De asemenea, la acest eveniment au participat şi o parte din edilii locali ai judetului Valcea, fapt care a constituit un bun prilej pentru informare, schimb constructiv de idei.

Ultima parte a întalnirii a fost rezervată unei prezentări succinte a urmatorului eveniment SALONUL NAŢIONAL DE LITERATURĂ ŞI ARTĂ „ROTONDA PLOPILOR APRINŞI” Ediţia a III-a, care va avea loc în luna mai a acestui an, în perioada, 15 - 17 mai 2013, şi care se va desfăşura în comuna Prundeni şi în municipiul Drăgăşani, cu participarea a peste 50 de scriitori din toata ţara şi din Europa.

Evenimentul s-a încheiat dupa orele 16.00, când primarul Ion Horăscu şi-a invitat oaspeţii la un prânz de socializare şi schimb de idei.

Bibliotecarii şi ceilalţi invitaţi au fost transportaţi, spre seară, către oraşele şi comunele lor, cu mijloace de transport puse la dispozitie de catre comuna Prundeni.

IHH

ZIUA DE 1 MAI

Continuăm să râdem de un deget arătat în sus! da, domnilor, după 24 de ani de la exterminarea familiei Ceauşescu-în loc să ne facem că-i uităm ca să ne salvăm pe noi-căci orice prezent are nevoie de trecut-ne batem joc la tv, prezentând aceleaşi şi aceleaşi imagini nereale-de propagandă-care ne-au scos în stradă în ziua de 23 decembrie 1989. De 1 Mai 2013 postul de televiziune, se zice, al „procuroarelor" eclatează asupra unei biete populații în imagini cu Elena şi Nicolae Ceauşescu şi ştiri de genul: "În timp ce o țară murea de foame conducătorii PCR sărbătoreau Ziua Muncii pentru ei"!? ...Păi, se mai serba pe stradă 1 Mai muncitoresc? după 1982, 1983? Murea România de foame, atunci când se serba? Păi când s-au născut reporterițele astea? Şi cum să compari o epocă de dictatură muncitorească-atunci, cu una de dictatură a banului-acum!? Ne pare rău că trebuie să le spunem acestor români care râd la comandă, de ei înşişi, că România anilor numai 1944 -1978 dacă nu chiar şi 1989, era o țară comparabilă cu a Germaniei (altfel Germania, nu i-ar fi primit atât de bine pe emigranții români, şi multe alte exemple) sigur cu multe multe carențe în dreptul nostru; dar astăzi este o distanță care pare a nu mai fi micşorată niciodată! Sigla Rtv din 1 mai ora 21,20: «Opulența Ceauşiştilor,sărăcia românilor»… haida de.

DE PAŞTE

Înainte cu o zi de Sfintele Paşti am făcut mişcarea de dimineață pe noua alee de lângă Episcopie care duce la Cantina săracilor, din frumoasa Capelă; frumoasă? aş! ...aveam să constat. Începe să se năruie Capela copilăriei noastre...

Plânge pădurea fraților! e murdară mai mult ca altădată; vreascurile şi copacii uscați-căzuți, alții-n picioare, găzduiesc miliarde de gongi şi furnici care usucă solul şi rod rădăcina şi la pomii puternici, încât Capela va dispare datorită propriilor putregaiuri, care nu se dau nici măcar la săraci... Sau poate experimentăm cumva coloniile de gongi şi carii ca pentru viitoarea noastră alimentație naturală, conform studiilor oamenilor de ştiință futurişti, care prevăd asemenea lighioane ca numai apte pentru mâncarea nosastră într-un viitor Rai, aici pe pământ! Plânge pădurea fraților după cetățenii şi specialiştii comunişti care măcar construiau să nu o ia dealul în vale şi, uite, Capela rezistă şi azi, dar vai de tinerețea ei actuală, căci la o pădure curată, cum e firesc, „tineretul" nu se deosebeşte de „bătrânet", şi nu ca astăzi, la noi în societate, când bătrânetul nu

se mai vede de tineret...

Cu atâta pădure şi apă, şi copaci pe stradă, continuăm să punem ghivece cu flori pe trotoar, lângă stradă...sau să facem ronduri cu flori-panseluțe-dragi vâlcenilor noştri-de ce? ca să construim depozite de praf? păi nu ne ajunge cât praf ne cade de pe varul din casă? sau ne vine din stradă, când este vânt sau se mătură pe uscat? De unde acest praf? dacă nu din rondurile dintre trotoar şi stradă...posibil, şi de la canalizarea înfundată, după o aprigă ploaie!

Pe aleea care duce la cantina săracilor este o mizerie de nedescris, până şi câinii vagabonzi ocolesc această zonă pietonală, plină de sticle de doi litri de bere, ziduri murdare, hârtii, mucuri de țigări, semințe; bikini rupți, prezervative şi vată nu-s (ăstea au cam dispărut-că nu intră încă maşinile odraslelor pentru... au rămas acolo sus, lângă antenă şi motel sau pe malul Oltului)...Şi cum ne prindeau zorile, odată, sus, la "Boul de piatră", după ce Miliția a ieşit perechi, la patrulare, cu câini mari şi dresați, la 500m unii de alții; după ce în 1964 au desființat Şcoala de şoferi profesionişti din actuala Garnizoană a oraşului, unde funcționa o celebră şcoală de şoferi criminali!

Ce mizerie a cuprins acest oraş, numit de Iorga capitală a tipografilor, când am citit o hotărâre a legislativului local, şi

capitolul cultură locală publică nu avea destinat nici un ban, iar la capitolul sport prin şcoli (care e drept tot cultură înseamnă, dar nu aceea despre care vorbeşte Iorga) avea 36.500 lei şi mai erau alocați, în urma unei cereri, 1500 lei pentru sărbătorirea unei zile de naştere!...Păi pentru ce vă mai trebuie domnilor Legea 186 din 2003 care reglementează destinația banilor publici locali pe linie de cultură scrisă, an de grație pe care-l iubiți atât de mult, dar care a însemnat prăvălirea în neant a societății noastre civile... Vai şi câte şi mai câte asemenea gafe! Şi ce ne mai iau în pleazną, gospodinele astea din administrația statului...când le întrebăm ce şi cum?

Corespondent

O SCURTĂ ISTORIE A SOCIETĂȚILOR LITERARE VÂLCENE

Societatea literară a elevilor de la Şcoala de Băieți, « Vasile Alecsandri », 1905-1945, când s-a aflat sub conducerea lui Eliodor Constantinescu şi apoi a lui Nicu Angelescu.

Cenaclul literar « I L Caragiale » înființat în 1963 la Casa Raională de Cultură (Palatul de Cultură) cu Traian Cantemir şi I.I. Alexandrescu în conducere. Din 1968 preşedinte devine Doru Moțoc.

Cenaclul literar « Anton Pann », al elevilor de la Liceul « Vasile Roaită », înființat în 1968.

Societatea literar artistică a elevilor din județul Vâlcea, înființată în 1969, mentor C Rădulescu, preşedinte C. Poenaru.

Cenaclul literar «Anton Pann», Palatul Culturii, 1970 (înființat din Cenaclul I.L. Caragiale), preşedinte Gh. Deaconu.

Cornel Soare director Sano Vita

ALEGE SĂ FII SĂNĂTOS!

SANO VITA

COSTUL UNEI REVISTE, ZIAR LUNAR, TRIMESTIAL „ÎN ORAŞUL TIPOGRAFILOR"

(TIRAJ 500 BUC-LUNĂ)

Revistă A4 (trimestial sau anual)-coperți color-interior alb negru-52 pagini: tiparul max. 2000 lei; editarea max. 1600 lei

Ziar A3 (trimestial sau lunar)-alb negru-16 pagini: tiparul max.400 lei; editarea min. 1200 lei

NOTA: - prețurile nu cuprind costul graficii, actifității foto, design, întreținere programe, plată autori, taxe şi imopzite pe care, şi tipograful, şi editorul le plăteşte…

- editarea, de multe ori confundată cu tehnoredactarea, are în componență următoarele operații-activități: culegere text, paginare, ilustrare-grafică-foto, tehnoredactare limbaj specializat, corectură, înscriere în format tipar, Cod ISSN-Cod bare, PDF, instalare pe Internet, transport-difuzare, transport şi PTTR pentru depozitare legală la Biblioteca Națională.

NOTĂ

Ziarul apare cu 16 pagini, când poate, ca să respecte Legea 186/2003! Ziarul se adresează cetățenilor cu diverse preocupări culturale de la sat şi de la oraş. Articolele, grafica, fotografiile nesemnate aparțin editorului. Autorii păstrează responsabilitatea conținutului.

Apărut la Tipografia Prodcom

Ziar de cultură realizat de SC INTOL SRL
Editura **INTOL - PRESS.**

Director: Petre CICHIRDAN
Consilier editorial: Constantin POENARU
Senior editor: Arhim. Veniamin MICLE
Colaboratori: Felix SIMA, Mihai SPORIŞ, Vasile GREVUȚU, Titi Mihai GHERGHINA, Simona Maria KISS, Denisa IACOB, Gheorghe PANTELIMON, Adina DUMITRESCU

Tehnoredactare computerizată: Bogdan CICHIRDAN.
Corector: Leontina RUS
Adresa: Calea lui Traian 169, bl. 5, sc. E, ap. 3
Tel/Fax: 0250.736615, 0350.401254, 0746.029824,
E-mail: cichirdan@yahoo.com
Parteneri media: www.globalartfusion.com, Revista Interferența Artelor, www.publiconline.ro, www.publictv.ro, www.pcichirdan.go.ro

Preț: 3 lei